

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK I - APRIL 2019 - ŠT. 3

**Odlikovanja
pripadnikom logaške
civilne zaštite**

**Resnica o
ameriškem
bombniku**

**Športna zveza
Logatec povezuje
društva in klube**

**Ti ne poznaš
konjev na
Emi 2019**

GREGORJEVO PREBUJA NARAVO IN POVEZUJE LJUDI

Drugi marčevski teden na Logaškem tradicionalno poteka v znamenju Gregorjevega, praznika pomladi, ljubezni in druženja. Številne prireditve so tudi letos privabile veliko število obiskovalcev, najbolj je bil, seveda, obiskan Gregorjev sejem, ki je dodobra napolnil središče Logatca, tako z razstavljavci in stojnicami kot tudi z obiskovalci in kupci.

Praznovanje Gregorjevega na Logaškem prirejajo že celo stoletje in je svojevrsten pozdrav pomladi, ljubezni in druženju. Organizatorja, Občina Logatec in Komunalno podjetje Logatec, sta v t. i. Gregorjevem tednu pripravila za vsakogar nekaj. Najbolj pestro pa je bilo ob zaključku prireditev, ko je Logatec zaživel z Gregorjevim sejmom in nastopom Tanje Žagar, pevke in priljubljene učiteljice na logaški glasbeni šoli.

Ves teden so se v Logatcu vrstile številne razstave in delavnice, od likovne razstave mladih ustvarjalcev in razstave keramike do delavnice izdelovanja keramičnih ptic – piščali in gledališke delavnice ter zvočne kopeli z gongi.

Sobotno sejmarjenje se je začelo že v zgodnjih jutranjih urah, na stojnicah smo lahko okušali mesne, mlečne in pekavske izdelke, si ogledovali in kupovali izdelke domače obrti. Obiskovalci so se ustavljali pri stoj-

nicah logaških društev, pa seveda tudi ob drugih, na katerih je bilo moč najti vse, od suhe robe in suhega sadja, igrač, oblačil, kuhinjskih pripomočkov ... seveda pa ni manjkalo niti semen, sadik in pripomočkov, ki jih potrebujemo za delo na vrtu. Med stojnicami je obiskovalce neumorno spremljal priljubljeni lik Gregorček. Od 10. ure dalje se je pred cerkvijo svetega Nikolaja odvijal kulturni program. Na ta dan je v Logatcu veljal tudi poseben prometni režim, lepo vreme pa je k obisku sejma privabilo veliko množico obiskovalcev.

Blanka Markovič Kocen

Foto: Primož Godina

KRESOVANJE

VRH SV. TREH KRALJEV

30. 4. 2019 ○ OB 21.00

ANSAMBEL MLADI UPI

VABLJENI!

PRIREDITEV POD ŠOTOROM

POSKRBLJENO ZA HRANO IN PIJAČO

IZ OBČINSKE HIŠE

- Občinska blagajna – na široko odprta **str. 4**
 Odlikovanja tudi pripadnikom logaške civilne zaščite..... **str. 5**
 Kurenti v Logatcu preganjali zimo **str. 6**

AKTUALNO

- Resnica o amerškem bombniku **str. 11**
 Beseda o njej v Lazah **str. 15**

V SREDIŠČU

- ŠZ Logatec povezuje društva in klube..... **str. 18**
 SK Logatec – mladostni petdesetletnik **str. 20**
 40 let TSK Logatec **str. 21**

KULTURA

- Ti ne poznaš konjev na Emi 2019 **str. 27**
 Umetniki za karitas..... **str. 29**
 Cankarjeva Pavla iz Gornjega Logatca **str. 31**

POSLOVNE STRANI

- Podjetništvo: ugodni bančni krediti..... **str. 33**

MED NAMI

- Nagrada Dobra praksa tokrat v Logatec **str. 34**
 Katarina Kokalj – znanost je njena ljubezen **str. 35**

*Spoštovane bralke,
spoštovani bralci,*

pomlad je tu. Vse se prebuja, energija življenja pospešuje pretok. Na sončni strani Alp, v majhni državi Sloveniji živimo polnokrvni ljudje, bistri, delovni in nadarjeni za šport. V večini športov sodelujemo, posebno v olimpijskih, v mnogih smo v samem svetovnem vrhu. Za tako majhen narod je to čudež. Če vzamemo samo našo Planico, svetovno znano zibelko smučarskih skokov in poletov, lahko rečemo, da smo skozi šport poznani v vsem svetu. Športniki so naši največji ambasadorji.

Zakaj tako velik poudarek športu? Že v sami osnovi je človek ustvarjen za gibanje. S tem so nam dane možnosti razvoja, ohranjanja potomstva in življenja. Vsakodnevno pretiravanje z delom, neprimerni gibi, sedenjem ... povzročajo okvaro telesa. Za ohranjanje funkcije telesa in zdravja se moramo razgibavati, nujno pa je vsaj trikrat na teden po pol ure intenzivne vadbe. Lahko je hoja, tek, joga, nogomet itd. Zelo dobro je, da vadimo v skupinah, saj se tako tudi povezujemo, socializiramo. Srce je zadolženo za pretok krvi, pretok limfne tekočine pa dosežemo s premikanjem skeletnih mišic. Pri razgibavanju, telovadbi se sprošča hormon sreče. Dobimo občutek zadovoljstva, pomembnosti, doživljamo lepoto življenja, pozitiven pogled na soljudi in okolje. Vse to spoznanje in strokovna mnenja moramo privzgojiti našim najmlajšim. Šport morajo doživljati kot igro. Pri tem si privzgojajo tekmovalnost, red, sodelovanje z vrstniki. Dobijo občutek meje osebne varnosti, razvoj telesa in duha. V kolektivnih igrah se razvije prijateljstvo, sodelovanje. Bistveno je, da se otrok nauči sprejeti tako poraz kot pohvalo. Vse to mu bo zelo dobra popotnica za aktivno življenje v bodočnosti. Veliko se govori o samodisciplini, skrbi za lastno telo, primerni teži in videzu. Ne pest zdravil, ampak aktivno, razgibano in povezovalno življenje je pot do zdrave jeseni življenja.

Spoštovane, spoštovani, zdravje je naše največje bogastvo. Vsi nimamo te sreče, veliko je v genih in okolju, kjer živimo. Na nas samih je, da v tistem delu, ki je odvisen od našega aktivnega življenja, čim več storimo sami. Vključujemo se v ustanove, društva, ki jih s skupno ustvarjenimi sredstvi omogoča družba na področju športa, kulture in drugih znanj. Z lastno aktivnostjo, kdor to zmore, krajšamo vrste pri zdravnikih in omogočamo hitrejšo zdravljenje tistim, ki ga potrebujejo.

Veliko polnokrvnosti vam želi vaš župan Berto Menard.

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,
Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, Nina Jerina, Marcel Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za odnose z javnostmi.

Grafično oblikovanje in tisk: SCHWARZ PRINT, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 5. 4. 2019

Naklada: 4.650 izvodov

Naslovnica: Kurenti v Logatcu preganjali zimo

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

OBČINSKA BLAGAJNA – NA ŠIROKO ODPRTA

Občinski svet je na prvi pomladni dan po dokajšnji živahni razpravi malodane soglasno sprejel proračun za letos.

Potem ko sta bila potrjena zapisnika 2. in 3. seje občinskega sveta in zatem, ko se je usul plaz svetniških vprašanj in županovih odgovorov nanje (o čemer bodo pisale Logaške novice v naslednji številki!) je stekla druga, se pravi, sklepna obravnava, namenjena sprejemu občinskega proračuna za leto 2019.

Pot do uveljavitve proračuna je vodila podobno kot vsakič: skozi prvo obravnavo, nato prek javne obravnave (med 15. februarjem in 1. marcem), ki so ji sledile številne pripombe proračunskih uporabnikov in svetniških skupin. Županstvo in občinske strokovne službe so, upoštevajoč tehtnost pripomb in predlogov sprememb, pripravile predlog proračuna za končno obravnavo in sprejem, čemur sta pritrjevali tudi gospodarska in statutarno-pravna komisija.

Končni predlog uravnoteženega proračuna, ki ga je v dovoljšnjih potankostih razložila računovodja Mojca Igljčar, kaže, da bo višina prihodkov 16.220.610 evrov, odhodkov pa 16.654.172 evrov, primanjkljaj 433.561 evrov, tekoči presežek 2.553.368 evrov, zadolževanje 500.000 evrov, odplačilo dolga 440.000 evrov; negativna sprememba na računu – 373.561 evrov se bo pokrila iz ostanka sredstev iz leta 2018 v enakem znesku 373.561.

Občinski svetniki so pred končnim glasovanjem o predlogu odloka o proračunu odločali še o osmerih amandmajih, od katerih je svet izglasoval le dva, in sicer županov amandma na amandma, s katerim se poveča financiranje strank za 5.000 evrov na račun zmanjšane postavke za plačilo nepoklicnega podžupana ter amandma SDS, ki povečuje sredstva za 30.000 evrov, na-

menjenih pripravi dokumentov za gradnjo dislociranih oddelkov Osnovne šole 8 talcev, s proračunske postavke, namenjene oskrbi s pitno vodo iz porečja Ljubljane.

Od dvajseterice prisotnih svetnikov jih je 18 glasovalo za predlog proračuna, dva glasova sta onemela.

Medtem ko so svetniki potrdili predlagane cene programov in stroške živil za vrtce – po novem bo na otroka mesečna cena programov za 1. starostno skupino dobrih 487 evrov, za 2. starostno dobrih 355 evrov, stroški živil pa na otroka mesečno 34 evrov –, je v vrednotenju rezervacij dregnil rahel zapetljaj, ki je ponovno razpravo in sklepanje o rezervacijah prestavil na naslednjo sejo.

Brez razprave je občinski svet sprejel predlog sklepa o določitvi višine odstotka izjem od obvezne vključitve v sprejeti Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem občine za leto 2019 in tudi sklep o sprejemu Letnega programa športa v občini za letos.

S posebnim opozorilom na težave glede parkirišč okrog Zdravstvenega doma, kar naj bo vredno treznega premisleka ob načrtovanju gradnje za potrebe lekarne in zdravstvenega doma, je svet sprejel sklep o soglasju k pravnemu poslu ustanovitve stavbne pravice na delu zemljišča ob zdravstvenem domu.

GOELA – Goriška lokalna energetska agencija je pripravila obsežno poročilo o izvedenih delih po akcijskem načrtu logaškega Lokalnega energetskega koncepta za minulo leto in obenem vanj umestila tudi plan aktivnosti za leto 2019. Kljub temu da je krajša razprava o poročilu ugotavljala, da je sicer energetskega prihranka komaj za kaka 2 ali 3 %, je svet potrdil poročilo za leto 2018 in plan za letos.

Marcel Štefančič

ŠKODLJIVI VPLIVI KURJENJA SVEŽIH MOKRIH VEJ NA PROSTEM

Pomladanski čas je čas urejanja okolice okoli domov, čas obrezovanja drevja in živih mej. Pogosto smo postavljeni pred vprašanje, kam s svežimi vejami, plevelom, listjem, travo – s tako imenovanim zelenim vrtnim odpadom? Marsikdo ne ve, da kurjenje svežih vej v naravi ni dovoljeno, še posebej ne mokrih. S kurjenjem bioloških odpadkov na prostem lahko povzročimo zadimljenje naselij, ne smemo pa niti pozabiti na zdravstveni vidik – vdihovanje onesnaženega zraka zaradi emisij lahko vpliva na naše zdravje.

Zeleni vrtni odpadki sodijo med biološke odpadke oziroma, širše, med komunalne odpadke, kurjenje le-teh pa je z Odlokom o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Logatec prepovedano. Gre namreč za nenadzorovano obdelavo odpadkov. Krši-

telja lahko doleti kazen, plačilo globe 150 evrov za fizične in 800 evrov za pravne osebe.

Kam torej z njimi? Skladno z Uredbo o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom sta na voljo dve možnosti: zeleni vrtni odpad lahko kompostirate in s tem ustvarite naravni snovni tokokrog, oziroma ga odložite v za to namenjene posode za biološke odpadke. Obstaja pa še možnost, da veje posušite in uporabite za ogrevanje domov.

Skupaj poskrbimo za varno uničenje zelenih vrtnih odpadkov in zdravo okolje.

Občinska inšpekcija in redarstvo Občine Logatec

ODLIKOVANJA TUDI PRIPADNIKOM LOGAŠKE CIVILNE ZAŠČITE

Nagrajenci Civilne zaščite v 2019 iz Logatca (od leve proti desni: Boris Trček, Špela Albreht, Drago Korenč, Damjan Barut, Dejan Novak)

1. marec je mednarodni dan Civilne zaščite, ko se zaslužnim posameznikom, organizacijam, podjetjem in drugim podelijo državna priznanja in odlikovanja Civilne zaščite. Na regijski proslavi CZ, 6. marca v Kočevju, so odlikovanja prejeli tudi nekateri pripadniki logaške CZ.

ŠPELA ALBREHT, dr. med., je mlada in vestna zdravnica. Svoje delo, ki je tesno povezano z urgentno medicino, je združila z delovanjem v prostovoljnem delu sistema zaščite, reševanja in pomoči. Pred tremi leti je prevzela vodenje Območnega združenja Rdečega križa Logatec, in to že med begunsko krizo. Veliko dela je vložila in še vedno vlaga v vsestransko poslanstvo Rdečega križa, posebno pozornost pa usmerja v enote prve pomoči in njihove bolničarje. Špela se intenzivno usposablja tudi za jamarsko zdravnico in je že opravila pripravništvo za jamarko. Za vse minulo in kot spodbuda za še uspe-

šnejše prihodnje delo je bila nagrajena z Bronastim znakom Civilne zaščite.

DEJAN NOVAK je dolgoletni prostovoljni reševalec v sistemu zaščite, reševanja in pomoči v Občini Logatec. Je vodja svoje ekipe za reševanje na vodi in iz vode znotraj oddelka za tehnično reševanje Civilne zaščite Občine Logatec in eden izkušenejših potapljačev v občini, saj ima preko 600 potopov po vsem svetu. Ustanovil je lokalno potapljaško enoto, ki že deluje v sistemu ZRP. Je tudi inštruktor potapljanja. Dejan je namreč dolga leta tudi jamar z opravljenim jamarskim izpitom in ves čas aktivno deluje v Jamarskem društvu Logatec. Je tudi operativni gasilec pri PGD Dolnji Logatec, opravljenih ima celo vrsto gasilskih tečajev in je nepogrešljiv na tehničnih intervencijah. Leta 2016 je skupaj z logaško ekipo bolničarjev postal regijski prvak na preverjanju prve pomoči ljubljanske regije. Popolnoma vsestranski reševalec si je to pot

zaslužil priznanje Bronasti znak Civilne zaščite.

DRAGO KORENČ je večletni predsednik in pogonska sila Jamarskega društva Logatec. Kot Logatčan, ki živi dobesedno obkrožen s kraškimi svetom in pojavi, je uvidel ljubezen do podzemlja, raziskovanja in tudi reševanja iz globin. Drago je izkušen jamarski inštruktor in je svoje znanje prenesel že na veliko bivših in sedanjih jamarskih reševalcev. Bil je tudi član več mednarodnih odprav v jamah. Ni luknje, brezna, ponora, jame, ki je ne bi poznal ali vedel za njeno lokacijo. Vrsto let se neutrudno bori za popularizacijo jamarstva oz. speleologije po vsej Sloveniji. Zaradi vsega tega je prejel Srebrni znak Civilne zaščite.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ROVTE je bilo ustanovljeno daljnega leta 1899. Na logaškem podeželju je to najstarejše gasilsko društvo. Od ustanovitve je ta organizacija prešla skozi najhujše obdobje slovenske zgodovine in preživela. Poslanstvo in nesebična pomoč gasilcev dokazano premaga vse čeri v morju zgodovine. Gasilci iz Rovt se pripravljajo na izživ stoletja, to je gradnja novega gasilskega doma. In uspelo jim bo tako, kot jim je že mnogokrat uspelo pomagati svojim krajanom ter večkrat tudi občanom z drugih območij v državi, kamor so bili poklicani na pomoč. Za 120 let delovanja so zato prejeli Zlati znak Civilne zaščite.

Vsem skupaj čestitke!

*Štab Civilne zaščite Občine Logatec
Foto: Jože Treven*

POLICIJA V LOGATCU ODPIRA SVOJA VRATA

S 1. februarjem 2019 smo se policisti Policijske postaje Logatec preselili v nov objekt na Tržaški cesti 15, Logatec.

Z namenom predstavitve novih prostorov policisti Policijske postaje Logatec 10. aprila 2019 med 14. in

17. uro organiziramo DAN ODPRTIH VRAT.

Vse občane, društva, družine, šolske in vrtčevske skupine vljudno vabimo, da nas ta dan obiščete. Pokazali vam bomo nove, lepo urejene prostore, predstavili naše delo in pokazali policijsko opremo,

ki jo pri tem uporabljamo. Srečali in fotografirali se boste lahko s policijsko maskoto, na voljo pa bomo tudi za vprašanja, na katera vam bomo z veseljem odgovorili. Zato pridite, da nas spoznate in se skupaj podružimo.

Vljudno vabljeni !

KURENTI PREGANJALI ZIMO

Če letošnji zimi sploh lahko tako rečemo ... Prizanesla nam je namreč tako z mrazom kot s snegom, kar pa je in bo, kot pravijo poznavalci, zaradi klimatskih sprememb postalo stalnica.

Kurenti so letos že tretjič zapored obiskali Logatec in med prebivalce, zlasti najmlajše, prinesli obilo veselja. Skupina 13-ih tradicionalnih mask je glasno pricingljala tudi pred stavbo upravnega centra. »Veseli smo, da smo lahko del te lepe zgodbe in da nas pot vodi tudi skozi Logatec, kjer nas vselej pričaka lepa množica,« je dejal kurentovski »pooblaščenec za stike z javnostjo«. »Danes je bil dolg dan, bili smo že v Ljubljani, pri pokroviteljih, iz Logatca odhajamo na Gorenjsko.« Na kurentovanje se pripravljajo vse leto, intenzivne pa

od januarja, ko določijo program svojih obiskov. Na pepelnično sredo pripravijo maske in vse leto pričakujejo, da se vnovič začne pustni čas. »Upamo, da nam je uspelo odgnati zimo in da ta ne bo zamahnila z repom,« je še dejal njihov predstavnik za stike z javnostjo.

Povorko kurentov je pred upravnim centrom pričakala večja skupina otrok iz vrtca Kurirček, ki so glasne pustne maske z zanimanjem opazovali, potem ko so se dodobra posladkali s pustnimi krofi. Kurente je pozdravil in se jim zahvalil za obisk tudi župan Berto Menard, potem pa jih je pot vodila v Dom starejših Logatec.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Primož Godina*

OBVESTILO O SPREMEMBI VOLIŠČA

Volivce naselja Grčarevec obveščamo, da se sedež volišča »Pre-nočišča Žigon« prenese na novo lokacijo, in sicer v Brunarico na ovinku, Grčarevec 2A.

Navedena sprememba je bila sprejeta od 4. 3. 2019 in velja že pri izvedbi volitev poslancev Republike Slovenije v Evropski parlament, ki bodo v nedeljo, 26. 5. 2019

Volivce naprošamo, naj bodo pozorni na obvestila volivcem, ki jih bodo prejeli po pošti. Na obvestilu bo volišče, kjer lahko glasujejo, točno navedeno.

**OKRAJNA
VOLILNA KOMISIJA
LOGATEC**

LJUBLJANSKA URBANA REGIJA TUDI PRIHODNJA ŠTIRI LETA OPTIMISTIČNO IN AMBICIOZNO Z ISTIM VODSTVOM

Konec februarja je potekala konstitutivna seja Sveta Ljubljanske urbane regije (Svet LUR), organa odločanja na ravni Osrednjeslovenske razvojne regije, ki ga sestavljajo župani 26-ih občin. Po lokalnih volitvah v letu 2018 je regija dobila sedem novih županov. Člani Sveta LUR so za predsednika tudi v tem mandatu soglasno potrdili župana Mestne občine Ljubljana Zorana Jankovića, namestnik predsednika ostaja župan Občine Brezovica Metod Ropret. Prvi seji županov v novem mandatu je prisostvoval tudi dr. Iztok Purič, minister, pristojen za razvoj, strateške projekte in kohezijo, ki je podal usmeritve za nadaljnje aktivnosti, ki čakajo regijo v pripravi na novo finančno perspektivo 2021–2027.

OSKRBA S PITNO VODO NA OBMOČJU LOGATECA V LETU 2018

V skladu s *Pravilnikom o pitni vodi* (Uradni list RS, št. 19/04 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17); v nadaljevanju *Pravilnik*) vas kot upravljavec vodovodnih omrežij v Občini Logatec obveščamo o rezultatih laboratorijskih preskusov pitne vode za leto 2018. Obvestilo je sestavljeno na podlagi poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode na javnih vodovodnih sistemih Logatec, Rovte, Hotedršica, Medvedje Brdo, Laze – Jakovica, Grčarevec in Vrh Sv. Treh Kraljev za leto 2018. Notranji nadzor in spremljanje stanja glede zdravstvene ustreznosti in skladnosti pitne vode na vodovodnih sistemih opravlja NLZOH – Center za okolje in zdravje, lokacija Ljubljana. Notranji nadzor je vzpostavljen na osnovah internega *Pravilnika* o notranjem nadzoru pitne vode – HACCP, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi. *Pravilnik* določa izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (KKT – kritične kontrolne točke) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo. Zdravstveno ustreznost in skladnost pitne vode je NLZOH v okviru notranjega nadzora ocenjeval skladno s *Pravilnikom*, na podlagi rezultatov opravljenih mikrobioloških, fizikalno-kemijskih preskušanj, terenskih meritev, ogledov terena in vodooskrbnih objektov, delovanja naprav in učinkovitosti postopkov za pripravo pitne vode.

Vodovodni sistem Logatec

Vodovodni sistem Logatec se s pitno vodo oskrbuje iz več vodnih virov (vodni viri Cuntova grapa, Kobalova grapa, Petkova grapa). V sistemu prevladuje nepovršinski tip vode. Na sistemu se opravlja preventivni postopek dezinfekcije pitne vode z natrijevim hipokloritom (NaClO). V letu 2018 je bilo v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Logatec za mikrobiološka preskušanja skupaj odvzetih 37 vzorcev pitne vode. Rezultati preskušanj so pokazali, da sta bila 2 (5,4%) vzorcev neskladnih z zahtevami *Pravilnika*. En neskladen vzorec je bil odvzet na opazovalnem območju Turkova grapa, zaradi prisotnosti fekalnih bakterij. Drugi odvzeti vzorec pa je bil

neskladen zaradi neustrezno vzdrževanega hišnega omrežja. Skladno s priporočili smo izvedli izpiranje in dezinfekcijo javnega vodovodnega sistema. Za fizikalno-kemijska preskušanja so bili na mestih vzorčenja pri uporabnikih odvzeti 4 vzorci pitne vode, vsi so bili skladni s *Pravilnikom*. V celotnem obdobju leta 2018 so bila na vodooskrbnih objektih izvajana redna tehnično-vzdrževalna dela in sanitarno-higiensko vzdrževanje. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Logatec v letu 2018 varna za uporabnike.

Vodovodni sistem Rovte

Vodovodni sistem Rovte se napaja iz enega vodnega vira (vrtina Zajele). Voda je podzemnega izvora. V letu 2018 smo v okviru notranjega nadzora za mikrobiološka preskušanja odvzeli skupaj 8 vzorcev pitne vode. Rezultati laboratorijskih preskusov so pokazali, da so bili vsi odvzeti vzorci pitne vode na omrežju pri uporabniku mikrobiološko skladni. Za fizikalno-kemijska preskušanja sta bila odvzeta 2 vzorca pitne vode, glede na obseg opravljenih preskušanj sta oba ustrezala zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Rovte v letu 2018 varna za uporabnike.

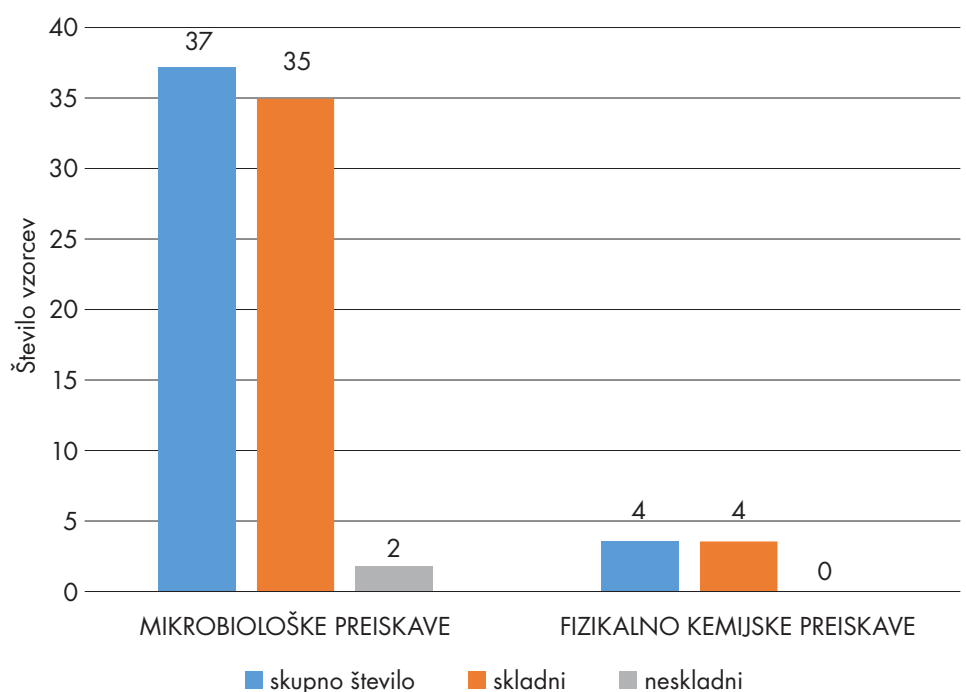
Vodovodni sistem Hotedršica

Sistem se s pitno vodo oskrbuje iz dveh vodnih virov (vrtina Hotedršica 1 in Hotedršica 2). Na sistemu se opravlja preventivno kloriranje pitne vode z natrijevim hipokloritom (NaClO), drugih postopkov priprave ni. V letu 2018 smo v okviru notranjega nadzora za mikrobiološka preskušanja odvzeli skupaj 11 vzorcev pitne vode. Rezultati mikrobioloških preskušanj so pokazali, da so bili vsi skladni z zahtevami *Pravilnika*. Za fizikalno-kemijska preskušanja sta bila odvzeta 2 vzorca pitne vode, glede na obseg opravljenih preskušanj sta oba ustrezala zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Hotedršica v letu 2018 varna za uporabnike.

Vodovodni sistem Medvedje Brdo

Vodovodni sistem se oskrbuje s pitno vodo iz enega vodnega vira (vrtina Medvedje Brdo). Voda je podzemnega izvora. Na sistemu se od septembra 2018 izvaja postopek dezinfekcije pitne vode z UV napravo. Za mikrobiološka preskušanja je bilo v letu 2018 odvzetih skupaj 15 vzorcev pitne vode. Pet vzorcev je bilo neskladnih z mikrobiološkimi zahtevami *Pravilnika*. V neustreznih vzorcih pitne vode je bila ugotovljena prisotnost *kolifor-*

Graf 1: Prikaz skladnosti odvzetih vzorcev na vodovodnem sistemu Logatec s *Pravilnikom*

mnih bakterij v nizkem številu. Zaradi ugotovljenih mikrobioloških neskladnosti pitne vode v sistemu so bili izvedeni preventivni ukrepi. Po izvedbi priprave pitne vode z UV presvetlitvijo so bili vsi rezultati na mikrobiološka preizkušanja skladni s *Pravilnikom o pitni vodi*. Za fizikalno-kemijska preskušanja je bil odvzet 1 vzorec pitne vode ki je, glede na obseg opravljenih preskušanj, ustrezal zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Medvedje Brdo v letu 2018 varna za uporabnike.

Vodovodni sistem Laze-Jakovica

Sistem se s pitno vodo oskrbuje iz enega vodnega vira. Na sistemu se opravlja dva postopka priprave pitne vode (filtracija in UV dezinfekcija). V letu 2018 je bilo za mikrobiološka preskušanja odvzetih skupaj 10 vzorcev pitne vode. Trije vzorci pitne vode so bili neskladni z mikrobiološkimi zahtevami *Pravilnika*. V neustreznih vzorcih je bila ugotovljena prisotnost *koliiformnih bakterij* v nizkem številu. Skladno s priporočili smo izvedli izpiranje in dezinfekcijo javnega vodovodnega sistema. Zaradi mikrobiološko neskladne-

ga vzorca pri državnem monitoringu pitne vode v marcu se je izvedlo vzorčenje na prisotnost parazitov v pitni vodi (izvajalec NLZOH Novo mesto). Rezultati preizkušanj v vzorcu pitne vode niso potrdili prisotnosti parazitov. Za fizikalno-kemijska preskušanja je bil odvzet 1 vzorec pitne vode, ki je, glede na obseg opravljenih preskušanj, ustrezal zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Laze – Jakovica v letu 2018 še varna za uporabnike.

Vodovodni sistem Grčarevec

Oskrba vodovodnega sistema s pitno vodo poteka iz enega vodnega vira (vrtina Grčarevec). Na sistemu se opravlja dezinfekcija z natrijevim hipokloritom (NaClO). V letu 2018 je bilo za mikrobiološka preskušanja odvzetih skupaj 9 vzorcev pitne vode. En vzorec je bil neskladen z mikrobiološkimi zahtevami *Pravilnika*. V neskladnem vzorcu pitne vode je bila ugotovljena prisotnost *koliiformnih bakterij*. Skladno s priporočili smo izvedli spiranje in dezinfekcijo javnega vodovodnega sistema. Za fizikalno-kemijska preskušanja so bili odvzeti 3 vzorci pitne vode, glede na obseg opravlje-

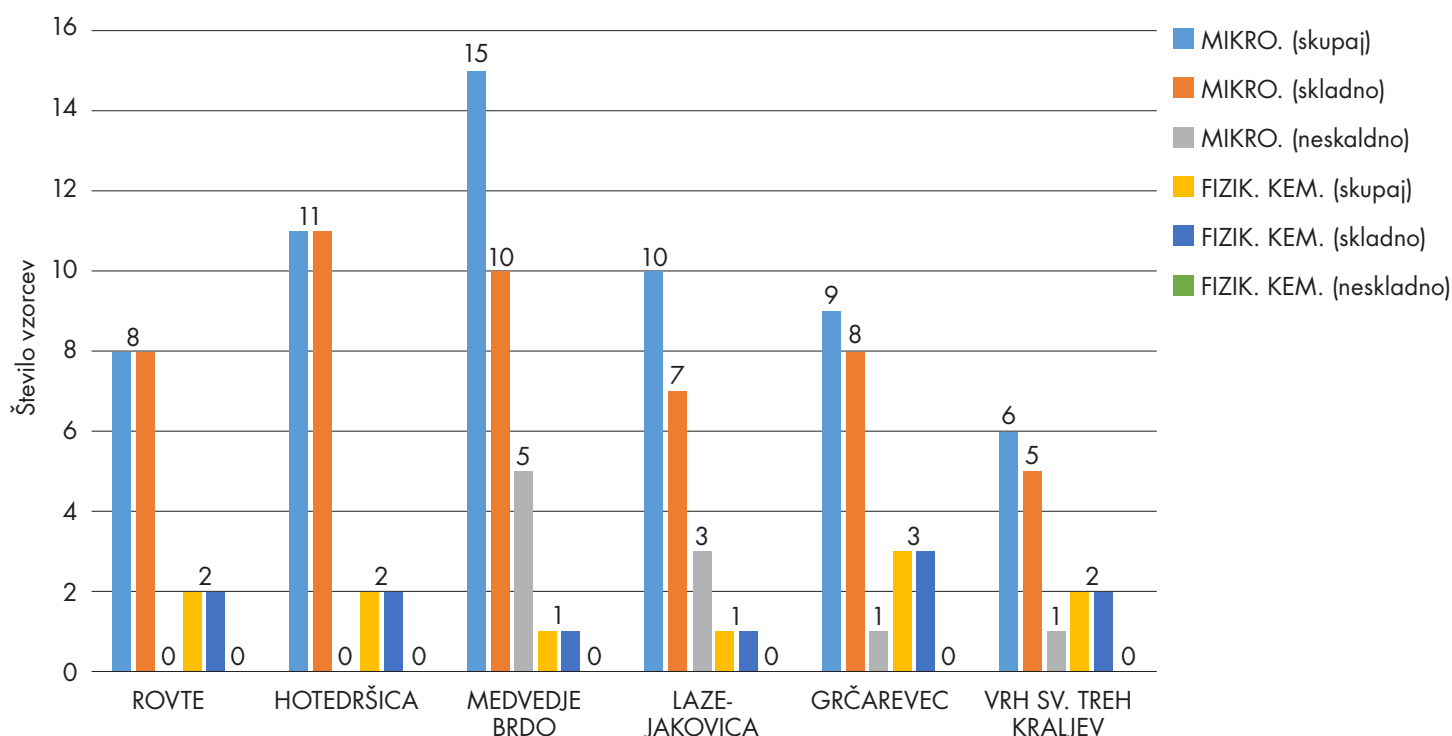
nih preskušanj so vsi ustrezali zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Grčarevec v letu 2018 varna za uporabnike.

Vodovodni sistem Vrh Svetih Treh Kraljev

Oskrba vodovodnega sistema s pitno vodo poteka iz enega vodnega vira (vrtina Vrh sv. Treh kraljev). Na sistemu se opravlja oksidacija s kalijevim permanganatom (KMnO₄), filtracija pitne vode in dezinfekcija z natrijevim hipokloritom (NaClO). V letu 2018 je bilo za mikrobiološka preskušanja odvzetih skupaj 6 vzorcev pitne vode. En vzorec pitne vode je bil neskladen z mikrobiološkimi zahtevami *Pravilnika*. V neskladnem vzorcu je bila ugotovljena prisotnost *koliiformnih bakterij*. Skladno s priporočili smo izvedli izpiranje in dezinfekcijo javnega vodovodnega sistema. Za fizikalno-kemijska preskušanja sta bila odvzeta 2 vzorca pitne vode, glede na obseg opravljenih preskušanj sta oba ustrezala zahtevam *Pravilnika*. Ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz vodovodnega sistema Vrh sv. Treh Kraljev v letu 2018 varna za uporabnike.

Komunalno podjetje Logatec d.o.o.

Graf 2: Prikaz skladnosti odvzetih vzorcev na vodovodnem sistemu Rovte, Hotedršica, Medvedje Brdo, Laze – Jakovica, Grčarevec, Vrh Sv. Treh Kraljev s *Pravilnikom*

V ZDRAVSTVENEM DOMU LOGATEC TUDI VADBA ZA NOSEČNICE

prinaša pozitivne vplive na zdravje tako nosečnice kot tudi ploda. Telesna aktivnost pripomore k ohranjanju zdrave telesne teže, izboljšuje telesno držo, ki se zaradi spremembe težišča in hormonskih sprememb poslabša, hkrati pa z redno telesno aktivnostjo nosečnica zmanjša utrujenost.

Nosečnice naj bi bile zmerno telesno dejavne vsak dan v tednu vsaj 30 minut. Ženske, ki pred nosečnostjo niso bile aktivne, naj bi z vadbo začele po 13. tednu nosečnosti. Potreben je postopen uvod v športno aktivnost, začnejo naj s 15-minutno vadbo trikrat tedensko, ki postopoma preide v 30-minutno vadbo štirikrat na teden. Pri vadbi za moč naj uporabljajo lažja bremena in imajo večje število ponovitev (15–20). Vaje morajo biti prilagojene za vsako nosečnico posebej.

Če se želite udeležiti strokovno vodene vadbe ali pa želite samo nasvet za telesno aktivnost v nosečnosti, pokličite v Center za krepitev zdravja na telefon 051 253 011 ali pišite na metka.marinc@zd-logatec.si.

Vsklopu projekta Center za krepitev zdravja smo v ZD Logatec začeli z brezplačnimi vadbami za nosečnice, ki potekajo vsak ponedeljek ob 9.00 v telovadnici v GRC Zapolje in

vsako sredo ob 16.00 v KinMet kineziološki vadnici na Tovarniški 3.

Vzdrževanje redne telesne aktivnosti in vadbe skozi obdobje nosečnosti je pomembno in

ZD Logatec

Svetovni dan zdravja

9.4.2019

9.00 – 15.00

Parkirišče pred ZD Logatec

Meritve krvnega sladkorja, krvnega tlaka, svetovanje za zdrav način življenja

Promocija presejalnih programov – SVIT, DORA, ZORA,

Napihljiv model črevesa

Reanimacija otroka

Priporočljiva cepljenja KME, HPV

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
ZA REGIONALNI RAZVOJ

Zdravstveni dom
Logatec

V sklopu »Šole za življenje« vas vabimo na predavanje

gospoda JANIJA PRGIČA:

»UVOD V POZITIVNO DISCIPLINO«,

ki bo v ponedeljek, 8. 4. 2019 ob 17:30,

v dvorani Narodnega doma Logatec.

Spoznali bomo, kako na prijazen, vendar odločen način pri otroku privzgojiti samodisciplino, odgovornost, sodelovanje in reševanje problemov.

Vljudno vabljeni!

KAKO PRIPRAVITI OTROKA NA ŽIVLJENJE?

V več kot dvehurnem marčevskem predavanju nam je Marko Juhant, specialni pedagog za motnje vedenja in osebnosti, na to vprašanje odgovoril preprosto: z življenjem samim, od prvega dne dalje.

Ob tem se moramo najprej zavedati svojih lastnih vrednot in dejstva, da smo svojim otrokom vseskozi zgled – z vedenjem in besedami.

Poudaril je pomen naravnega učenja, kjer je otrok soudeležen v naših dnevniških aktivnostih, od kuhanja, pospravljanja, dela zunaj do vključitve v obrede ali rituale, ki so za določeno družino pomembni. Bistveno pri tem je, da skupaj uživamo in se imamo lepo, izogibamo pa se negativnim kritikam otroka in tako imenovanemu »poučevanju«. Prav sodelovanje pri domačih opravilih je ena bistvenih nalog staršev v pripravi

otroka na življenje. Pri tem ga nikakor ne smemo podcenjevati, saj otrok zmora mnogo več, kot si morda lahko predstavljamo. In kakšna naj bo nagrada za to? Preprosto pohvala, da je delo dobro opravil – približno tako dobro, kot to opravi oče ali mama, ki sta mu v otroštvu tudi velika vzornika.

Eden največjih problemov današnjega življenja je prav gotovo težnja po takojšnji povratni informaciji oziroma zadovoljitvi potreb. Če želimo, da bo otrok v odrasli dobi znal ravnati tudi z močnimi čustvi jeze ali žalosti, ga moramo naučiti, da zna počakati, odložiti zadovoljitev svoje potrebe, da zna izgubiti in prenesti poraz pri raznih namiznih ali drugih igrah ... Naloga staršev je, da mu stojimo ob strani in ga potolažimo – z objemom!

Primanjkuje nam tudi časa za osebni, intimni pogovor. Pa s tem ne mislimo

samo pogovora z vrstniki, temveč tudi z otroki različnih starosti. S tem se otrok uči empatije do mlajših in si širi prostor v svet starejših in »močnejših«. Oblikujejo se prva prijateljstva, od katerih nekatera lahko trajajo tudi vse življenje. Ne bi nam smelo biti pomembno samo, koliko prijateljev ima naš otrok, ampak tudi kakšna so ta prijateljstva. Ali je naš otrok do svojega prijatelja pozoren, prijazen, zna z njim deliti svoje stvari? In kaj stori, kadar pride to težav? Jih zna, oziroma jih sploh želi rešiti?

Če bomo torej s svojim otrokom res polno živeli in delali, če bomo prepoznali njegove kvalitete ter ga izpostavljali tudi novim izkušnjam in izzivom, namesto da ga bomo samo ščitili, smo vsekakor na pravi poti.

*Mojca Vidmar-Čepon,
svetovalna delavka vrtca*

KAJ SE JE DEJANSKO DOGAJALO Z AMERIŠKIM BOMBNIKOM, KI JE PRED PRED 75 LETI KONČAL V BLEKOVSKIH GMAJNAH?

25. februarja letos je minilo 75 let od strmoglavljenja 25. ameriških bombnikov B-24 nad Evropo. Eden izmed teh Liberatorjev je svojo pot tragično zaključil na območju Logatca. Njegove desetčlanske posadke smo se na obletnico spomnili s komemoracijo ob spomeniku kulturne dediščine, ki smo ga v njihov spomin postavili pred petimi leti. Okoli tega datuma se vedno soočam z različnimi zgodbami, kaj je kdo videl, in obtoževanji, česa le-ta ni mogel videti, ker je bil še otrok, ker ima bujno domišljijo in podobno. Zato sem sklenil predstaviti kronologijo dejanskega poteka dogodkov pred, med in po strmoglavljenju tega ameriškega bombnika, ki sem jo sestavil s pomočjo uradnih poročil ameriške vojske in nemških zračnih sil, uradno zabeleženih pričevanj preživelih članov posadke in obdukcijških poročil.

Resnična zgodba, ki je izrazito posegla v življenje Logatčanov in desetih Američanov, se je v ameriškem letalskem oporišču v italijanskem mestu Gioia del Colle pričela 25. februarja 1944 že navsezgodaj zjutraj. Izbrane posadke vseh štirih eskadrilj 451. bombne skupine, ki je sodila v

15. ameriško zračno silo, so ob pol treh zjutraj vrgli pokonci. Letalci so morali biti čez pol ure na zajtrku, po njem pa so se sestali v vojni sobi. Tam jih je čakala z zaveso prekrita tabla, na kateri je bila zapisana tarča tistega dne. Ko je častnik odgrnil zaveso, je 320 letalcev zajelo sapo in se v strahu zgrozilo, ko so zagledali ime tarče: Regensburg. Gre za mesto, kjer so za nemško vojsko proizvajali zloglasna letala Messerschmitt in kot izredno pomembno orožje v vojni so jih bili pripravljeni braniti z vsem, kar so imeli na voljo.

Ameriški častniki so znali težke misije opisati na enak način, kot so sporočali lepe novice. Z mirnim tonom so letalcem povedali, da lahko na poti pričakujejo vsaj 200 Messerschmittovih lovskih letal tipa 109, ki bodo vzletela iz svojih baz iz Italije, južne Nemčije in kar je bila nekdanja Avstrija ter jih napadala. Tarčo je branilo 600 težkih protiletalskih topov, postavljenih v več koncentričnih krogih okoli Regensburga. Bombnike so sicer spremljala lastna lovska letala, a nikakor tako daleč, kot je bil Regensburg. Nekje v zadnji tretjini poti proti tarči so ostali prepuščeni lastni obrambi. Napadov nemških okretnih lovskih letal so se bali, a sestrelili so jih lahko s pomočjo strelcev na bombniku. Pri izstrelkih protiletalske

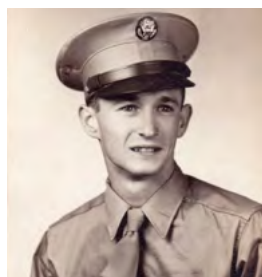
obrambe pa so bili nemočni. Bila je čista sreča, če so se jim brez poškodb in smrtnih žrtev lahko izognili.

Tisti dan je bila njihova pot začrtana od oporišča Gioia del Colle čez Split in potem naravnost čez sredino Jadrana, preko italijanske obale jugovzhodno od Benetk, čez Bolzano, nato pa čez prelaz Brenner neposredno do tarče Regensburg.

Za letalo s serijsko številko 41 – 29244 in imenom Double Trouble se je načrt spremenil že takoj, ko so preleteli obalo blizu Trsta. Double Trouble je letel v vodilni skupini. Ob 10.38 so iz italijanskega Maniaga vzleteli nemški lovci iz I./JG 53 (JG – Jagdeschwader; nemški lovski letalski polk) in ob srečanju okoli 11.25 silovito napadli formacijo Liberatorjev. Že ob prvem napadu kar 25 nemških lovskih letal je bil Double Trouble zadet tako v sistem za pretok goriva kakor v hidravlični sistem. Deset minut pred tem so se letalci po interkomu med seboj še pogovarjali. Od tega prvega strelskega napada dalje se štirje strelec – strelec spodnje kupole Steve Varga, strelec v trupu desno in radijski operater Joseph J. McCord, strelec v trupu levo Salvatore P. Scafidi in repni strelec Thaddeus S. Tokarski – niso

Pries

Tokarski

Varga

Scafidi

McCord

Koslow

Cottrell

Gerrity

Abernathy

Evans

Fotografije članov posadke, ki so mi jih poslale njihove družine

Lokacija padca v Kotlicah in uničeno letalo, pred njim krsta. Fotografijo je septembra 2014 objavil Michael Roush v facebook skupini 451st Bomb Group, 724th, 725th, 726th, 727th Bomb Squads, 15th Army Air Force, s pripisom, da gre za lokacijo strmoglavjenja Double Trouble, ki je bila posneta 7. marca 1944.

več oglasili. Zadelek v vitalni del letala v trupu je povzročil silovit požar.

Naslednje minute so bile za člane posadke peklenske. Letalo je gorelo, bilo je nestabilno, hkrati pa izgubljalo hitrost in višino. V normalnih pogojih je bila potovalna hitrost naloženega letala v povprečju 346 km/h, večinoma pa so na misijah leteli na višini 8.500 m.

Pilot Edwin H. Pries je ocenil škodo in z alarmom zaukazal članom posadke nemudoma zapustiti letalo. Navigator James W. Cottrell je preko sistema za odmet bomb v sili odvrget neaktivirane bombe. Z ročnim gasilnim aparatom je pogasil svoje in pilotovo padalo, si nadel svojega in še enkrat sprožil alarm. Bombardier George A. Evens je poročal, da je izskočil z višine 5000 m. Ob doskoku se je poskušal izogniti zgradbi in se pri tem poškodoval. Pristal je na strehi shrambe za led takratnega hotela Kramar. Za njim je, prav tako skozi odprtino prvega kolesa, izskočil tudi nosni strelec Don T. Abernathy, ki si je ob doskoku izpahnil koleno.

V času, ko sta goreče letalo zapuščala Evens in Abernathy, je Harold Koslow, inženir, ki je bil tudi strelec v zgornji kupoli, opazil, da se pilot Pries ne pripravlja na izskok. Pries je imel okrvavljen

obraz, a poškodbe niso bile tako hude, da ne bi mogel izskočiti. Koslow in kopilot Frank R. Gerrity sta ga pozvala, naj vendarle izskoči, a je odklonil. V srednjem in zadnjem delu letalu so bili še štirje letalci, ki se že od zadetka dalje po interkomu niso več oglasili (ta najverjetneje niti ni več deloval). Z repa je bilo zaznati samo še streljanje Tokarskega. Pries se je odločil narediti vse, da te člane svoje posadke reši. Poskušal je vklopiti avtopilota, saj bi se s tem letalo vzravnalo, letalci pa bi tako lahko varneje izskočili. V primeru izravnave letala bi lažje tudi zasilno pristal, kar je bil njegov namen, v nasprotnem primeru bi tudi sam že izskočil.

V času pilotovega reševanja letala so se iz prvega dela letala reševali še trije člani. Koslowa sta skozi zgornjo loputo na plano potisnila Gerrity in Cottrell. Gerrity je skozi isto loputo potisnil še Cottrella, ki je z nogo nesrečno zadel ob delujoč propeler motorja. Ta mu je zarezal tako globoko v gleženj, da je stopalo skoraj odpadlo. Že tako je imel ranjeni obe nogi, ker so mu jih nemški lovci med napadom prestrelili. Kasneje sta ga Gerrity in Koslow našla nezavestnega ležati v okrvavljenem snegu.

Gerrity je najprej nameraval izskočiti skozi bombni prostor, a se je premislil, saj je bil le-ta v plamenih. Stekel je

nazaj v pilotsko kabino, se vrgel na svoj sedež, pripravljen, da strmoglati skupaj z letalom, a mu je pilot vnovič zavpil, da mora takoj izskočiti. Pognal se je nazaj v bombni prostor in izskočil, a se zataknil ob pohodno brv na sredini. Takoj zatem je letalo poskočilo in Gerrity je padel iz njega, sprožil padalo in pristal. Ob pristanku na Logaškem polju si je poškodoval hrbet, saj je bilo za varen doskok prenizko.

Letalo se je približevalo tlom. Trije Messerschmitti 109 so se spravili nanj. Tokarski je do konca ostal v svoji repni kupoli in streljal nanje, dokler dva lovca nista na hitro zavila navzdol in odletela, enega pa je zadel tako, da se je zrušil v Loški dolini. Nemški pilot je izskočil. Prestregli so ga domobranci in ga vrnili Nemcem.

Iz rok logaških domobrancev je v nemške roke prešlo tudi vseh pet preživelih ameriških letalcev. Še pred tem so jim pobrali vse, kar so imeli vrednega na sebi, tudi tople letalske jakne. Ta nečloveškost jih je ob tistem mrazu izredno negativno presenetila. Nemci so jih kot vojne ujetnike zasliševali in nameslili v tri različna nemška taborišča. Po vojni so se vrnili v domovino, si ustvarili družine in uspešne kariere. V Logatec se niso vrnili nikoli več. (So pa spomenik od 2016 do 2018 obiskali člani in odposlanci družin Cottrell, Tokarski, Koslow in Scaffidi.)

Ameriški bombnik je predvidoma ob 11.40 treščil na območje Kotlic. Oba strelca v trupu letala sta bila najverjetneje mrtva že ob prvem streljanju nemških lovskih letal, zajel pa ju je tudi ogenj. Če strelec spodnje kupole ni umrl zaradi strelnih ran, je bil zanj usoden padec letala, ki ga je pokopal pod seboj. Obsežne poškodbe, navedene v obdukcijemskem poročilu, dokazujejo prav to. Obdukcijemsko poročilo za repnega strelca nakazuje poškodbe glave, prsnega koša in rok, ki so se predvidoma zgodile ob silovitem udarcu letala ob tla. Zaradi kinetične sile je zadel ob nosilec mitraljeza in kovinske dele tesne kupole. Ožgan ni bil. Pri obdukciji pilota vzroka smrti niso ugotovili, pripisali pa so ga padcu letala. Poškodb ni imel veliko. Njegovo telo, ki naj bi ga našli v sedečem položaju pred letalom, ni utrpelo opeklin. Je pa bilo oropano osebnih predmetov in oblačil.

Podobno se je zgodilo z ostalimi mrtvimi. Zobne kartoteke vseh desetih članov posadke dokazujejo, da zlatih zalivk niso imeli, zato jim teh roparji niso mogli izrjavati, so se pa okoristili s prstani in drugimi osebnimi predmeti ter oblačili in seveda orožjem na letalu. Pilotov prstan je ameriški obrambni ataše leta 1950 izsledil pri enem izmed logaških domobrancev, ki je prebegnil v Argentino, a je brezsravno zahteval, da ga pilotova mati odkupi.

Vseh pet mrtvih letalcev je bilo šele po sedmih dneh pokopanih, pa še to izven pokopališča v Dolenjem Logatcu. V teh sedmih dneh so domačini navkljub razpadajočim truplom mrtvih letalcev v neposredni bližini brez kakršne koli pietete odnašali iz razbitine letala vse, do česar so se prigrebli. Na koncu ni od letala ostalo nič.

Vseh pet zabojev s trupli so 23. oktobra 1946 predstavniki ameriške države od-

kopali in prepeljali na ameriško vojaško pokopališče v Beograd. Tam so jih k počitku položili enega zraven drugega. Na grobove so postavili lesene križe. Konec 1947 in v začetku 1948 so jih odkopali in izvedli postopke identifikacije. Po potrjenih identifikacijah so krste s posmrtnimi ostanki zapečatili ter jih poslali na ameriško vojaško pokopališče v italijansko mesto Nettuno, kjer so počakale na odločitve svojcev o tem, kje naj pokopljejo njihove sinove oz. v enem primeru moža. Na ameriškem vojaškem pokopališču v Firencah so k zadnjem počitku položili tri, in sicer McCorda 21. maja 1949, Vargo 30. junija 1949 in Scafidiya 27. julija 1949. Krsti Priesa in Tokarskega sta bili pospremljeni v ZDA. Pries je bil pokopan na domačem pokopališču v Waverlyju 28. novembra 1949, Tokarski pa na nacionalnem pokopališču Beverly v okrožju Burlington 1. decembra 1949.

Nemški piloti so v tem delu Evrope za 25. 2. 1944 prijavili šest zadetkov. V nemških arhivih je zabeleženo, da je letalo 41-29244 ob 11.40 usodno zadel nemški lovski Georingov as Helmut Vogel iz 2./JG 53.

Celotno zgodbo sem po 15 letih raziskovanja strnil v knjigi z naslovom 41-29244. V Parku vojaške zgodovine v Pivki pa je od 9. junija 2016 dalje na ogled največja tovrstna stalna razstava v Sloveniji z naslovom Do pekla in nazaj. Razstava obsega informacije o vseh ameriških letalih, ki so med drugo svetovno vojno treščila na slovenska tla. Izmed vseh so posebej predstavljeni štiri letala, katerih posadkam v spominu so raziskovalci v letu 2014 postavili spomenike in obeležja. Med njimi pa je še posebej izpostavljena do sedaj najbolj temeljito raziskana zgodba, zgodba posadke Double Trouble. Vabljeni na ogled.

Raul Semenič

Komemoraciji s polaganjem venca smo prisostvovali (z leve): Raul Semenič, Viktor Šen, Marija Fattori, Anton Nagode, Janez Slabe, Vesna Jerina, Ivan Pergovnik, Nataša Šemrov, Niko Glavatovič, Branko Rupnik in Martin Rupnik. Foto: Renata Gutnik.

POD VTISOM LANSKEGA SVETOVNEGA DNEVA ČEBEL

Predsednik društva Janez Nagode je temeljito povzel lansko delovanje in načrte za letošnje.

Na občnem zboru Čebelarkega društva (ČD) Logatec je predsednik društva Janez Nagode uvodoma izpostavil: »Vodstvo društva se je lani sestalo sedemkrat. Med aktivnostmi naj izpostavljam prizadevanja za pridobitev primernih prostorov za delovanje društva. Vse kaže, da bomo v sodelovanju s KS Tabor dobili možnost uporabe prostorov v Kulturnem domu.«

Med lanskimi dejavnostmi je izpostavil dogajanje v zvezi s svetovnim dnevom čebel. Od 16. do 18. maja je bila v avli Osnovne šole 8 talcev čebelarstva razstava, za najmlajše pa v Narodnem domu predstava Čebelica Sivka. Na osrednjem dogodku ob svetovnem dnevu čebel v Žirovnici je ob nekaterih logaških čebelar-

jih, ki so se udeležili dogodka, prizorišče zaljubil tudi društveni prapor.

Koristna je bila junijska strokovna ekskurzija na območje Litije. Poleg kulturnih zanimivosti je bil glavni cilj čebelarstvo Dremelj, ki slovi po dolgoletni tradiciji vzreje matic. V bolj sproščenem vzdušju smo zakoračili v jesen, saj je ob lovski koči potekal piknik za člane društva in njihove družinske člane.

Skrb za podmladek se izvaja na Osnovni šoli Tabor, kjer pod mentorstvom Antonije Baznik deluje čebelarški krožek. Tudi lani je potekal tradicionalni slovenski zajtrk, kjer smo logaški čebelarji prispevali med, ki poleg kruha, mleka, masla in jabolka sestavlja ta zajtrk.

Znano je, da se čebelarji ponašamo s prepoznavno čebelarstvo obleko in tudi pri nakupu le-te bi ob večjem skupnem naročilu lahko dosegli ugodno ceno. Posebno trd oreh pa bo bolj usklajeno zatiranje glavnega sovražnika čebel, zajedavca varoe, ki že več kot tri desetletja čebelarjem povzroča (še bolj) sive lase. Udeleženci občnega zbora so potrdili tako poročilo predsednika kot finančno poročilo.

V nadaljevanju je tajnik društva Peter Stavanja predstavil izhodišča, po katerih (in zaradi katerih) je bilo treba prenoviti pravila – statut društva. Skladno s spremembami statuta smo uredili tudi članstvo v organih društva: člane UO, nadzornega odbora in disciplinske komisije.

Po potrditvi članov novih organov društva je predsednik Janez Nagode predstavil predlog letošnjega dela društva. Spomladi bomo predvidoma izvedli vsaj štiri izobraževanja oziroma usposabljanja, zatem strokovno ekskurzijo, jeseni pa bomo ob koncu sezone pripravili piknik. V načrtu je tudi postavitve čebelarstva razstave v Domu starejših občanov Grapovčnik. »Okrepiti želimo delovanje čebelarkega krožka, mogoče tudi v občinskem čebelnjaku. Upam, da bo več posluha za sodelovanje s strokovnimi službami Zavoda za gozdove Republike Slovenije in z Nacionalnim veterinarskim inštitutom,« je zaključil predsednik.

Besedilo in foto: Marjan Papež

NI VSAK MED SLOVENSKI MED

Že od nekdaj so med cenili kot dragoceno hranilo. V starih civilizacijah so ga uporabljali kot zdravilo in še danes je v domačem zdravilstvu na visokem mestu. Služi za medicinske namene, za preprečevanje bolezni, zdravljenje in okrevanje po bolezni, ima antibakterijsko in antioksidativno delovanje.

Vendar vsak med na trgovskih policah nima navedenih lastnosti. Kupec se med različnimi vrstami medu težko odloči, katerega bi kupil, z deklaracije pa niti ni točno razvidno, iz katere države prihaja.

Znano je, da trgovci uvažajo cenene vrste medu s Kitajske, iz Indije in drugih »eksotičnih« držav in ga prodajajo po zelo nizki ceni. Ni skrivnost, da so na trgovskih policah tudi t. i. »medeni ponaredki«. Poleg navedenega ima med domačega čebelarja še eno veliko prednost: slovenski med ni prepotoval dolgih razdalj. V vaše roke je praktično prišel neposredno iz panja.

Ko uživamo med, je pomembno, da le-ta prihaja iz okolja, kjer živimo, saj tako v svoje telo ne vnašamo snovi, ki so našemu organizmu tuje. Med namreč vsebuje tudi

cvetni prah rastlin, na katerih so čebele nabirale osnovno vsebino – medicino. Če vnašamo v telo snovi iz tujega okolja, je veliko več možnosti za nastanek alergije.

Če vas nisem prepričal, naj dodam še to, da je vrednost medu in drugih čebeljih pridelkov veliko manjša od koristi čebel, ki nam jih te nudijo z oprasevanjem. Čebeli kot glavni oprasevalki se lahko zahvalimo za bogat izbor sadja in zelenjave v naši prehrani, kakor tudi za raznovrstnost v naravi.

*Za Čebelarstvo društvo Logatec
Mirko Šemrov*

BESEDA O NJEJ V LAZAH

Na proslavi v počastitev 8. marca, mednarodnega praznika žensk, so v Lazah ženske nagovorili s poezijo in prozo, z doživeto vokalno in instrumentalno dodanostjo ter z nizom likovnih upodobitev na platnu.

Združenje borcev za vrednote NOB, KO Laze in Krajevna skupnost Laze – Jakovica sta v počastitev mednarodnega praznika žensk v nedeljo, 10. marca 2019, v dvorani Podružnične šole Laze priredila dogodek, katerega jedro so bile besedne, likovne in glasbene upodobitve kančka tistega, kar predstavlja žensko.

Kuliso večera je ustvaril Tone Tajip Hasani z nizom slikarskih platen, poslikanih prav

za ta večer. Likovna dela so bila tematsko vezana na besedni del prireditve, med drugim je slikar upodobil angela na pesem Angela za žene, pesnika Toneta Pavčka, skodelico kave na istoimensko črtico Ivana Cankarja, mater z otrokom na Prešernovo Nezakonska mati. Besedne niti so v naročje večera pletli ženske in moški, vezna beseda pa je bila zaupana Branku Simšiču. Nastopajoči so govorili o ženskah in ženskam, ki so si skozi čas nemalokdaj utirale težko pot, da so, vsaj ponekod, vendarle lahko stopile ob bok moškim. V osmih nizih pripovedi so obiskovalci prisluhnili tako besedam v verzih kot prozi, ki so jo prebirali Barbara Facija, Barbara Debevec, Helena Frece, Nada Čamernik, Vanda Lavrič, Branko Simšič, Boris Tegelj in Franc Papis.

Vse v večeru se je vrtelo okoli žensk, ki imajo v življenju mnogo vlog in kot pravi rek, podpirajo kar tri vogale hiše. Med njimi so žene poročene, nezakonske matere, ljubice, male pionirke, kmetice. So mame, ki se razveselijo šopka solzic, in angeli, ki se nikoli ne utrudijo. Nikoli jih ne prenehamo imeti radi, četudi se s časom njihovi obrazi zgubajo. Znajo odpuščati svojim otrokom in svojim moškim, slišijo glas ljubezni in čutijo dotik strasti. Kot umetnice ubirajo njim lastne poti in razumejo tako mladost kot zrelost. So liki svetovnih romanov, o njih se hudomušno bere v aforizmih ... Vsega po malem je bilo umeščenega v večer besed o njej, ki so ga glasbeno obogatili Ana Papis na violini, instrumentalni trio Metka Papis (klarinet), Lev Papis (saksofon) in Vid Papis (klarinet) ter pevski kvartet v sestavi Andrej Logar, st., Andrej Logar, ml., Franc Papis in Tone Žigon.

V brazde nedeljskega večera v Lazah je bilo posejanih mnogo zrn ustvarjalnosti, opletenih z ženstvenostjo, ki je napolnila prireditveni prostor, obiskovalce in nastopajoče pa prežela z raznolikostjo občutenja ženske, ki ne zanika dvoedinosti in dvojine z moškimi.

Vanda Lavrič

Foto: Andrej Kobal

PRAZNIK LURŠKE MATERE BOŽJE OBELEŽILI TUDI V DOLNJELOGAŠKI ŽUPNIJI

Katoličani praznujemo praznik Lurške Matere Božje v spomin, ko se je 11. februarja 1858 v

bližini francoskega mesta Lurd Devica Marija prvič prikazala štirinajstletni Bernardki Soubirous. Božja Mati

Marija datuma prvega prikazanja zagotovo ni izbrala naključno, saj je bilo točno četrto leto po razglasitvi verske resnice s strani takratnega papeža Pija IX, da je bila Marija spočeta brez izvirnega greha. To versko resnico je med nadaljnjimi prikazovanji mladi Bernardki potrdila tudi sama Marija.

Praznik Lurške Matere Božje smo praznovali tudi v Župniji Dolnji Logatec s slavnostno večerno sveto mašo, ki se je končala s procesijo na Trgu sv. Nikolaja, kjer je v soju svečk s procesije močno odmevala ena najlepših lurških pesmi Zvonovi zvonijo.

*Samo Venko, tajnik ŽPS
Župnije Dolnji Logatec*

LOGAŠKI VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO: »DOMOLJUBJE ŠIRIMO MED MLADI ROD.«

To je ena od nalog članov Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Logatec. Tudi v filmu *Uspostavljanje TO Logatec pred vojno za Slovenijo*, ki je bil prikazan udeležencem pred zborom, smo videli člane Teritorialne obrambe obkrožene z mladimi osnovnošolci. Film je bil posnet leta 1988, kar je še en dokaz, da smo imeli v Sloveniji TO že pred letom 1990.

Združenje danes šteje 407 članov, od tega jih ima status veterana 274. Na kratko o aktivnostih v prejšnjem letu: izveden je bil tradicionalni pohod, proslava ob dnevu državnosti, predsednik Združenja Miro Pogačnik je izdal knjigo *Teritorialna obramba Logatec v vojni za Slovenijo*, urejena je muzejska zbirka s podobno tematiko, vzpostavljena spletna stran ...

Marsikaj je bilo torej postorjenega, še več dela čaka člane Združenja letos. Pohod »Po poteh tajnih skladišč«, ki je vsako leto prvo nedeljo v aprilu, bo že osemnajsti. V juniju bo slovesnost ob državnem prazniku. Tudi letos se bodo veterani udeležili Pohoda na Triglav, raznih športnih, strelskih in drugih tekmovanj, odšli na letovanje (Bohinjska Bistrica, Moravske Toplice). Poleg muzejske razstave bo v Centru vojnih veteranov Slovenije odprta še razstava

karikatur. V Spominskem parku v Zapolju bodo postavili informativne panoje, na katerih bo predstavljeno delovanje TO, tudi bitka na Cesarskem Vrhu. O vsem tem je spregovoril predsednik Združenja Miro Pogačnik, ki je poudaril: »To je le nekaj aktivnosti logaških veteranov poleg najvažnejših, ohranjanja zgodovinskega spomina, prenašanja zavesti pripadnosti slovenskemu narodu na mlajše rodove. Med drugim vsako leto učence devetega razreda povabimo v spominski park na ogled muzejske zbirke ...«

Med gosti letnega zbora so bili tudi predstavniki območnih združenj iz Ljubljane, Vrhnike-Borovnice, Cerklje na Gori in seveda župan Berto Menard, ki je med drugim dejal, da moramo biti ponosni na svoj narod, saj je čudež, da je naš jezik v Bruslju eden od enakopravnih jezikov, čeprav nas je le dobra dva milijona, in zaključil: »Vsak naj prispeva v to skupnost, da ohranimo slovenski in tudi drugi življenjski na sončni strani Alp.« Sledila je podelitev priznanj ob 25. obletnici Združenja, potem pa čas za pogovore in druženje. Vabljeni na njihove prireditve, pohode, na spletno stran www.logatec.zvvs.si, vsako sredo med 10. in 11. uro pa tudi v pisarno OZVVS Logatec, ki je v Centru vojnih veteranov Slovenije.

Besedilo in foto: Brane Pevec

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB LOGATEC: MIR NI SAMOUMEVEN

Vpozdravnem govoru udeležencem letošnje skupščine, ki je bila ravno na mednarodni dan žena, je predsednica Združenja Vesna Jerina med drugim dejala: »Nenehno moramo opozarjati na to, da mir v svetu ni samoumeven, zanj se moramo boriti tu in zdaj, zato pa moramo biti strpni, spoštljivi drug do drugega in ne netiti nesmiselne spore, ki nikomur ne koristijo ... Zato in samo zato se v Združenju borcev trudimo, da ne gredo v pozabo grozote druge svetovne vojne, dogajanja na eni in drugi strani pa prepustimo zgodovinski stroki, ki ne more in ne sme potvarjati zgodovinskih dejstev, da je bila partizanska vojska osvoboditeljica naše domovine Slovenije.«

Z minuto molka so se udeleženci poklonili spomenu vsem padlim borcem za svobodo, umrlim članom po osvoboditvi ter umrlim v preteklem letu; med drugimi so odšli še zadnji trije preživeli borci Logaškega bataljona. Sledili sta poročili o delu v lanskem letu in načrtih za letos. Na kratko nekaj o slednjih: že 10. marca je KO Laze skupaj s KS Laze priredila literarni večer *Beseda o njej*. 15. septembra bo proslava ob 76. obletnici ustanovitve Logaškega bataljona. Poleg spominskih slovesnosti ob dnevu spomina na mrtve se bo v aprilu Združenje ob 75. obletnici tragičnih dogodkov poklonilo žrtvam črne roke na Logaškem. Seveda se bodo člani tudi letos udeleževali proslav in slovesnosti drugih prireditev, tako v naši občini kot drugod. Organizirali bodo tudi štiri pohode: k obeležju ustanovitve logaške čete, k domačiji Korenč in pohod Logatec-Obli vrh-Lom ter skupaj z Občino Logatec Pohod na prizorišče prvomajskega srečanja. Septembra Združenje organizira letovanje v naselju Borik, decembra pa KO Laze novoletno druženje.

Besedo so dobili tudi gostje: oglasila sta se župan Berto Menard in predstavnik ZB NOB Borovnica. Sledila je še podelitev Srebrne plakete ZZB NOB Slovenije Vesni Jerini, podelitev članskih izkaznic štirim novim članom Združenja, članice so prejele rožico ob njihovem prazniku, potem pa je bil čas za druženje.

Skupščina je bila v jedilnici OŠ 8 talcev, za kar se Združenje zahvaljuje delavcem šole, kot tudi za to, da med učence širijo vedenje tem, kaj se je dogajalo med drugo svetovno vojno v našem kraju.

Besedilo in foto: Brane Pevec

OGNJIČ, DRUŠTVO ZA ZDRAVILNE RASTLINE, USPEŠNO ZAKLJUČILO JUBILEJNO LETO

Pred občnim zborom nam je Maja Nagode predstavila čistila, ki jih naredimo sami in ne obremenjujejo narave. Morda je bil to razlog, da sem bil na zboru tokrat edini predstavnik svoje vrste, saj je sicer v društvu včlanjenih kar nekaj moških, ki jih kot tudi pisca teh vrstic verjetno bolj zanima nabiranje zdravilnih rastlin, delo na vrtu ... Več pa v knjigah kot n.pr. Eko nasveti za vsak dom.

Po »protokolarnih zadevah« je predsednica društva Majda Ržek na kratko spregovorila o tem, kar se je zgodilo v jubilejnem desetem letu delovanja društva (tudi proslava v Narodnem domu, izid knjige) in se ozrla v letošnje leto.

Spomladi in jeseni bo izvedenih najmanj sedem predavanj in tri delavnice. Naj opozorim na prvo, ki bo 9. aprila, in sicer o dihalnih tehnikah (Marko Kek) – gre za vaje, ki med drugim pomagajo premagati stres. O vsem tem so člani obveščeni preko elektronskih sporočil ali vabil, občani pa preko

obvestil na LEP-u. V aprilu bo potekala tradicionalna izmenjava semen in sadik v sodelovanju s Stebri družbe, vse leto bodo člani skrbeli za gredo v Domu starejših, se pojavljali na lokalni tržnici. 15. junija bo ekskurzija na Trnovsko –Banjško planoto (obisk kovaškega muzeja, možnost nakupa sira na kmetiji, nabiranje tistega, kar bo zraslo tam okoli). Leto se bo zaključilo s čajanko, kot je že vrsto let v navadi.

Društvo ima trenutno 175 članov, svojo internetno stran, z veseljem pa sprejme nove člane in članice za simbolično članarino 15 evrov. Le-ta pomeni tudi del financ, nekaj prispeva Občina, dodatna sredstva pa bo društvo prejelo iz Evrope s projektom Gartlc.

*Besedilo in foto:
Brane Pevec*

S HITRIM BRANJEM DO BOLJŠEGA UČNEGA USPEHA

V času zimskih počitnic je na Osnovni šoli 8 talcev Logatec potekal štiridnevni seminar hitrega branja, ki ga je za logaške šolarje organiziral Rotary klub Logatec. Seminar je bil namenjen učencem, ki imajo blažjo obliko disleksije ali nimajo dovolj volje, da bi brali. Prav tako pa tudi tistim, ki se hitrega branja preprosto želijo naučiti.

»Ljudem z blago obliko disleksije bolj ustrezajo tehnike hitrega branja, ker pri teh ne beremo posameznih črk, ampak smiselne celote,« je dejala predavateljica Sonja Peklenik, ki na disleksijo ne gleda kot na primanjkljaj, ampak na neko specifičnost, ki se jo moraš naučiti obvladati.

Udeleženci seminarja se hitrega branja učijo po korakih, najprej vrstično, da se razširi

zorni kot in pogledajo celo besedo kot smisel, ne kot posamezne črke. Tako že pri samem pregledovanju besedila ugotovijo vsebino, kdo so glavni liki, kaj in kje se dogaja in potem z branjem povežejo vse te podatke.

Peklajeva učenje hitrega branja priporoča tudi odraslim, kajti: »Glede na količino informacij, ki smo jim izpostavljeni, in na našo zavezanost vseživljenjskemu učenju, je to zagotovljena tehnika »time managementa«, ki lahko vsakomur koristi.« Po njenih besedah je Ključnega pomena fokus, osredotočenost. To je dodana vrednost hitrega branja. »Pri klasičnem branju nam misli odtavajo, pozornost se razprši. Pri hitrem branju moramo biti pri stvari.« pojasnjuje in dodaja: »Tehnike hitrega branja so primerne za strokovno literaturo, leposlovje se bere klasično, ker zahteva samorefleksijo, užitek v tekstu in bogatenje besedišča. Pri strokovni literaturi pa moraš preprosto čimprej izluščiti bistvo iz vsega ostalega. Gre predvsem za odnos do branja.«

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

ŠPORTNA ZVEZA LOGATEC POVEZUJE DRUŠTVA IN KLUBE

pojasnjuje predsednik Športne zveze Logatec Dušan Jerina (na fotografiji).

V Športni zvezi je 28 klubov in društev, to število se ne spreminja veliko. Delovanje je v rokah izvršnega odbora, ki svojo nalogo po Jerinovem mnenju dobro opravlja. »Nekdo si mora vse skupaj izmisliti in pripraviti. Tu nastopava skupaj s tajnico Zveze Jelko Kožman, ki dogajanje zaženeva.«

Seveda brez sodelovanja med zvezami ne gre. Športna zveza Logatec sodi v Notranjsko regijo, v kateri so še Vrhnika, Postojna, Pivka, Cerknica, Loški Potok. »Postojna je naša regijska pisarna in velika pomoč nam drugim članicam, ki nas tudi povezuje s preostalimi zvezami. Moram povedati, da imajo v vseh drugih zvezah v naši regiji tajnika, ki je zaposlen na zvezi ali občini, le v Logatcu to ni nikakor možno. Tako imajo prednost pred nami, ker smo na svojem področju delovanja omejeni,« je kritičen sogovornik.

Svetla prihodnost za logaški šport

V logaški občini se nam ni bati za prihodnost športa, saj imamo zelo veliko športnih klubov v številnih športnih panogah. Imamo pestro izbiro v kolektivnem kot tudi v individualnem športu. »Vsi klubi delujejo po svojih zmožnostih in nekatere imajo zavirljive rezultate, tako da se človek včasih vpraša, od kod vsi ti mladi

športniki in kdo se z njimi ukvarja,« pravi Jerina in dodaja, da je želela Zveza stopiti klubom nasproti, v pomoč, z organiziranjem v svojo krovno organizacijo, ki bi jim lahko nudila večjo podporo v več pogledih, kot organizacijsko in prostor-sko. »Ampak da to lahko počneš, mora biti postavljena strategija razvoja športa v Občini Logatec, te pa na žalost ni.«

Kmalu bo znan športnik leta

Pred vrati je sedma prireditev Športnik Logatca. »Ta prireditev se je zelo dobro prijela in imamo na odru Narodnega doma vsako leto veliko obetavnih športnikov. To je najmanj, kar lahko storimo zanje: da se spomnimo vseh teh naših športnikov in športnic, od najmlajših do starejših, ki so dosegli vrhunske rezultate ali pa so šele na začetku svoje športne poti. Ne smemo pozabiti niti na delavce v športu, kot so trenerji in vsi drugi, ki dodajo svoj kamenček k delovanju kluba ali društva. Priprave so že v polnem teku od začetka januarja, ko je bil razpis objavljen. Veliko dela je, da se zberejo vsi podatki, potem pa je treba vse skupaj še postaviti na oder. Ja, še nekaj dni je do 10. aprila, ko se vidimo v Narodnem domu,« pove sogovornik. »Vabljeni v čim večjem številu, da pozdravimo naše športnike in športnice.«

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Foto: arhiv SZL*

Športna zveza Logatec deluje že skoraj štirideset let. V letih do 2000 je Zveza delila sredstva za šport, po obdobju njenega nedelovanja med 2000 in 2010 pa je to prevzela Občina Logatec. Po novem sklicu se je Zveza začela spet postavljati. »Delovati je začela bolj na združevanju klubov in društev, njihovi podpori, organizirala je nekatere prireditve, ki so postale tradicionalne, med njimi predvsem Športnik Logatca in Mini olimpijada,«

Športna zveza Logatec · Notranjska cesta 14 p.p. 29 · 1370 Logatec · szlogatec@gmail.com
www.srce-me-povezuje.si/szlogatec

VABILO

V sredo 10. aprila, 2019, Vas ob 19.00 uri Vabimo v Narodni dom v Logatcu na slovesnost ob razglasitvi

Športnik Logatca za leto 2018

Slavnostni govornik župan občine Logatec g. Berto Menard ter predsednik Športne zveze Logatec g. Dušan Jerina Prireditev bo vodila ga. Janja Nagode

Sodelujejo: Fed Horses

VABLJENI!

SMUČARSKI KLUB LOGATEC – MLADOSTNI PETDESETLETNIK

V petdesetih letih prejšnjega stoletja se je v okviru TVD Partizan, ki je združeval različne športne panoge, začela zgodovina organiziranega alpskega smučanja v Logatcu. Med člani so se znašli zanesenjaki, ki so imeli smučanje radi. Želja po znanju in napredovanju v tehniki in metodiki smučanja je takrat vodila Toneta Mihevc st., da se je udeležil enega prvih seminarjev za učitelje smučanja v Planici, ga uspešno končal, se vrnil v Logatec in že takoj organiziral prve tečaje na Tratah, v Gorenjem in Dolenjem Logatcu. Leta 1969 je bil rojen Smučarski klub Logatec. Prvi predsednik kluba je bil Andrej Tolazzi, prvi smučarski trener pa Tone Mihevc st.

Zelo pomembno obdobje za razvoj kluba je bilo po letu 1970, ko so sami organizirali prvi tečaj za klubske vodnike in vaditelje alpskega smučanja. Izšolani so bili prvi kadri, ki so takoj poprijeli za delo in prenašali svoje znanje ostalim. S prostovoljnim delom velikega števila članov je bilo urejeno smučišče Široke njive in zgrajena smučarska koča, ki je bila vrsto let »baza« in prostor druženja članstva. Žal so morali po letu 1990 smučišče zapreti in kočo prodati. Drugi poligon za treninge je bila Sekirica, kjer so že leta 1961 imeli prvo vlečnico. Klub je v tistem času omogočil le brezplačno treniranje in udeležbo na tekmovanjih, opremo pa so morali tekmovalci kupiti sami.

Začetki tekmovanj so bili zelo skromni. Predvsem so se člani kluba kot tekmovalci udeleževali tekmovanj v okviru občine, regijskih in tudi že državnih tekmovanj. V klub so prihajali novi, mladi člani, ki so s prizadevnostjo postavili osnove tekmovalnega smučanja, kar se je odrazilo v organizaciji tekmovanja za Notranjski pokal.

Smučarski klub Logatec je imel prav tako kot vsi klubi vzpone in padce, vendar se je z angažiranostjo število članov v zadnjih letih nenehno povečevalo. Trenutno imajo 66 članov, od tega je polovica aktivnih, druga polovica so podporni člani, ki ob morebitni organizaciji dogodka oz. tekmovanja z veseljem priskočijo na pomoč.

Gonilna sila kluba so najmlajši tekmovalke in tekmovalci. Pri mlajših kategorijah

Smučarski klub Logatec vabi mlajše in starejše, ki jih veseli vijuganje po belih strminah, da se nam pridružite in prispevate k uresničevanju ciljev kluba. Za vse informacije obiščite našo spletno stran www.sk-logatec.si

imajo tri skupine, od cicibanov do mladincev, letni plan dela je narejen v okviru priporočil s strani Smučarske zveze Slovenije.

V letošnjem letu (2018/19) so klubi na regijski ravni izrazili željo po prenovi celotne regije in posledično klubov. Zato so se prenove celotnega sistema lotili s skupnimi močmi. Vnovič so vzpostavili tri regijske trenerje, med njimi je tudi Žiga Selan, bolj začeli promovirati udejstvovanje tudi na državnih in seveda mednarodnih tekmovanjih, skupne treninge in večdnevne skupinske trening-kampe.

»Letošnjo sezono bomo zaključili s približno 50 dnevi na snegu, kar je okoli 20 dni več kot lani. Za naslednje leto načrtujemo v ta lepi šport privabiti še več mlajše populacije. Seveda ne smemo pozabiti na modernizacijo samega kluba. Po koncu sezone bomo skupinsko preizkusili smučarsko opremo za sezono 2019/20, opravili nakup opreme za kvalitetnejše suhe treninge, posodobili opremo za smučarske treninge, trenerji se bodo udeležili strokovnih seminarjev, pripravili bomo skupinske regijske kampe,« pravijo v klubu.

Blanka Markovič Kocen
Foto: arhiv kluba

LOVCI NA DALJAVE – NAVDUŠENJE NAD SMUČARSKIMI SKOKI NE POJEMA

Smučarsko-skakalni klub Lovci na daljave je najstarejše športno društvo v Logatcu, ki še vedno deluje. Skakalni navdušenci so prvo skakalnico pod Sekirico zgradili že leta 1950, tradicija smučarskih skokov živi še danes, saj nam ljubiteljev tega športa še ni zmanjkalo.

Leta 1950 so takratni navdušenci nad smučarskimi skoki pod vodstvom Zorana Mraka zgradili prvo 25-metrsko skakalnico na Se-

kirici in se povezali v društvo TVD Partizan ter se deset let pozneje preimenovali v Smučarski skakalni klub Logatec. V zelo kratkem času jim je uspelo zgraditi še 15-, 30 – in 50-metrsko skakalnico, v 60 letih prejšnjega stoletja pa je Logatec na Sekirici gostil tudi mednarodni pokal Kongsberg. SSK Logatec je spadal med tri najmočnejše klube v bivši Jugoslaviji, Janez Loštrek, Marko Mlakar in Marjan Urbančič pa so kot takratni člani kluba nastopali tudi za jugoslovansko reprezentanco. V samostojni

Sloveniji je klub navrgel še enega reprezentanta, Sama Gostišo, ki je kot član slovenske državne reprezentance nastopil na olimpijskih igrah v Albertvilu in Lillehammerju, danes pa v klubu trenira tudi njegov sin Nik Gostiša in nadaljuje skakalno tradicijo.

Delovanje kluba je bilo nekaj let v zatonu, nato pa je na pobudo nekaterih bivših skakalcev, Viktorja Tršarja, Janeza Turka in Sama Gostiše, v devetdesetih ponovno oživel. Trenutno v klubu trenira 30 tekmovalcev vseh starosti, med njimi tudi tri dekleta. Klub vodi predsednik Mladen Jurič, skupno z vsemi podporniki pa šteje 60 članov. Poleg številnih treningov in tekem, ki jih pripravijo pod Sekirico, pa se člani kluba vsako leto udeležijo tudi Planice, kjer pomagajo pri organizaciji tekmovanja. Pred dvema letoma so na malih skakalnicah zamenjali plastiko, trenutno pa dokončujejo dolgo željeno hlajeno naletno smučino, ki bo bistveno skrajšala pripravo skakalnice. V prihodnje si želijo nadaljevati s posodabljanjem skakalnega centra in morda s plastiko prekriti tudi 50-metrsko skakalnico, ki bi omogočila treninge tudi poleti. Predvsem pa si želijo, da v Logatcu ne bi zmanjkalo navdušencev nad smučarskimi skoki.

*Nina Jerina
Foto: arhiv Logaških novic*

40 LET TEKAŠKO SMUČARSKEGA KLUBA LOGATEC: KO IZ MAJHNEGA ZRASTE VELIKO

Ljubezen do smučarskega teka in neizmerna želja posameznikov, da se povežejo, je botrovala k nastanku Tekoškega smučarskega kluba Logatec. Sprva sicer pod okriljem Smučarskega kluba Logatec, 18. junija 1979 pa ja bil na pobudo Vojka Prezlja sklican ustanovni občni zbor sekcije teka na smučeh.

Prva leta je klub deloval bolj ljubiteljsko. Vojko Prezelj, Srečko Brus, Irena Petkovšek, Rafael Marn, Judita Sovan, Milojka Cigale, Mojca Šemrov, Konrad Merlak, Tone Nagode in še nekateri drugi so bili takrat njegovi najvidnejši predstavniki.

Leta 1985 pa sta v klubu delovala Pavel Dornik in domačin Miro Leskovec, ki je skrbel za strelstvo in organizacijska dela. S pozitivno energijo sta okoli sebe zbrala mlade nadobudne športnike in jih začela vključevati v sistematično delo tako v biatlonu kot v smučarskem teku. Prvi tekmovalci, ki je posegel po medaljah na državnih in republiških prvenstvih, je bil Jure Smole, uspehe so začeli nizati tudi drugi.

Klub je zaradi kakovosti dela in uspehov tekmovalcev že zelo kmalu začel organizirati tekmovalništva na najvišjem nivoju. Najbolj je ostala v spominu prva biatlonska tekma

februarja 1987, ko je bilo strelišče za zračno puško nekje pod skakalnicami, kasneje zimski alpski pokal in mednarodno rolkarsko tekmo Alpe-Jadran. Med tekmovalci je v tistem obdobju izstopala Urška Fečur, najprej biatlonka, kasneje tekačica, ki je že zelo zgodaj postala članica reprezentance.

TSK Logatec se je v kasnejšem obdobju usmeril izključno v smučarske teke. Vedno boljši dosežki tekmovalcev in želja po doseganju zastavljenih ciljev so prepričali pokrovitelje Valkarton in KLI Logatec, da je vredno vlagati v klub. V tem obdobju so zbrali tudi denar za nakup prvega teptalca. Velik pečat je v klubu pustil Franc Jerina, takratni direktor Valkartona. S finančno podporo podjetja je klub lahko rasel, najobetavnejši tekači so imeli celo štipendije. Pomemben člen kluba je bil in je še danes Boris Obreza.

Jasna usmeritev v smučarski tek je v klub pripeljala novo generacijo obetavnih tekačev, med katerimi sta nedvomno izstopala Jože Petkovšek, Vasja Rupnik in Matej Jakša. Pod trenersko taktirko Pavla Dornika so nizali številne uspehe. Največji dosežek je bila osvojitve prvih točk v svetovnem pokalu Jožeta Petkovška v Milanu. Iz te generacije je to uspelo še Vasji Rupniku, enkrat v smučarskem teku in dvakrat v biatlonu.

Leta 2002 je na mesto glavnega trenerja prišel Tomaž Uršič, z njim pa nova generacija tekmovalcev, ki so pustili pečat v slovenskem in mednarodnem prostoru. V letih med 2003 in 2015 so osemkrat zapovrstjo zmagali med članskimi štafetami. To obdobje so zaznamovali mladi tekači Logatca, med njimi Matej Šimenc, Boštjan Klavžar, Kristjan Peklaj, Eva Sever Rus, Rok Tršan, Ana Šimenc, Matjaž Gorjanc in številni drugi.

Danes Logatčane gotovo najbolj navdušuje Miha Šimenc. V letošnji sezoni je dosegel devet uvrstitev za točke svetovnega pokala in pritekel najboljši rezultat v svetovnem pokalu med moškimi, 10. mesto. Omeniti je treba tudi biatlonca Roka Tršana, ki je klubu pritekel 17 naslovov državnega prvaka. Tako Miha kot Rok sta svetli zvezdi, ki kažeta, da klub dela dobro, živi prave vrednote in verjame v uspehe svojih članov.

TSK Logatec ima danes jasno vizijo, da ohrani mesto med najboljšimi smučarsko tekaškimi klubi v Sloveniji. Glede na vedno večjo priljubljenost teka na smučeh in zanimanja mladih za ta šport, se jim za prihodnost ni bati. Upajo lahko le, da jim bodo naklonjene tudi zime.

Sonja Vidonja, foto: arhiv kluba

ŠD TEK JE LEK PONUJA VARNO IN KORISTNO VADBO

Društvo Tek je lek je bilo ustanovljeno leta 2013, s tekaško dejavnostjo pa smo začeli že nekaj let prej. Danes šteje 172 članov, na Atletski zvezi je registriranih 46 članov, 42 mladih in še skupina rekreativnih tekačic in tekačev redno teče. V rekreativno-tekmovalnih programih imamo več kot 40 mladih, najmlajši pretežno vadijo v skupini splošne priprave, občasno pa tudi tekmujejo v raznih krosih na okoliških pokalih, starejši pa uspešno nastopajo na prvenstvenih tekmovanjih Atletske zveze Slovenije.

Naša glavna dejavnost je rekreativna tekaška vadba odraslih, ki po svojih željah nastopajo na velikih tekaških prireditvah, bolj tekmovalni pa tudi na prvenstvenih in veteranskih tekmovanjih.

Otroci se udeležujejo vadbe med šolskim letom, nastopajo na krosih in tekah za

otroke v okviru rekreativnih pokalov v okolici. Tekmujejo tudi na tekmovanjih v svoji starostni kategoriji na atletski stezi, kjer so nekateri uspešni na prvenstvenih tekmah Atletske zveze Slovenije. Veliko truda vlagamo v starostno skupino srednješolcev, ki so najmanj aktivni in so običajno že opustili športne vadbe. Zanje smo pripravili bolj sproščene, rekreativne oblike vadbe, vendar je odziv slab. Vadbo prilagajamo željam in sposobnostim posameznikov tako, da je primerna za vse. Poudarek je na tehnično pravilni in kvalitetno vodeni vadbi. Trudimo se tekaško vadbo narediti varno, zanimivo in koristno.

Za odrasle imamo tekaško vadbo v torek in četrtek vse leto, pred nastopi na tekmovanjih pa se dobimo še ob sredah in nedeljah. V zimskem času se večina udeležuje vadb za moč v dvorani in utežarni, nekateri tekaških vadb v Zapolju, poleti pa je glavnina naše vadbe na Sekirici in v okolici. Otroci

zimsko vadbo opravijo v dvoranah, večji pa delajo z odraslimi.

Vadbo popestrimo s tekaškimi dnevi, ko imamo bazo v Grajskem parku in tečemo okrog Sekirice. Poleg naših članov pridejo še naši tekaški prijatelji, tako da nas je od 30 do 40, kar naredi odlično vzdušje in opravimo res dober tek. V času dopustov organiziramo nekaj pohodov v hribe, pozimi pa tekaške taborne na morju.

Za začetek vadbe v naši skupini je predvsem potrebna volja. Strah, da kdo ne bo zmogel, pa ni posebej tehten razlog, da ne začnete teči. Glavna prednost vadbe v skupini je to, da veste, da vas drugi tekači čakajo, zato greste tudi takrat, ko sami morda ne bi šli.

Predsednik Izvršnega odbora ŠD Tek je lek Miro Petrovec

www.lekarnaljubljana.si
Veljavnost od 14. 3. do 22. 4. 2019.

ZDRAVO

izbrano iz kataloga ugodnosti

RESVERATROL 150 MG
60 kapsul
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 17,18 €
cena s Kartico zvestobe

13,74 € + 3 **POPUST: 20%**

CHEWY VITES MULTIVITAMIN ADVANCE
60 želečkov
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 8,98 €
cena s Kartico zvestobe

6,74 € + 2 **POPUST: 25%**

MAGNEZIJ 300 MG
20 šumečih tablet
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 3,53 €
cena s Kartico zvestobe

2,82 € + 1 **POPUST: 20%**

100% ORGANSKO KARITEJEVO MASLO
KARITE, KAKAV, MANGO, KOKOS, 100 ML

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 **POPUST: 20%**

PROCULIN LENS, RAZTOPINA ZA NEGO LEČ
400 ml
Medicinski pripomoček.

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 **POPUST: 20%**

ALOE VERA X2, ANTI-AGE

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 **POPUST: 20%**

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, v specializirani prodajalni LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 14. 3. do 22. 4. 2019 oz. do prodaje zalog.

70 LET
ZDRAVJA

LEKARNA LJUBLJANA

TRIATLON KLUB LOGATEC POSTAVLJA SODELOVANJE PRED ZMAGO

Športno društvo Triatlon klub Logatec smo 16. junija 2016 ustanovili ljubitelji športa in rekreacije iz Logatca ter praktično vseh mest v bližnji okolici. Že na ustanovnem sestanku smo se dogovorili, da bo osnovna naloga društva promocija zdravega načina življenja, kar bomo poskušali zagotoviti z organizacijo treningov teka, kolesarjenja in plavanja.

Triatlon je šport, primeren za vsakogar, ki pozna osnovne plavalne spretnosti, zna voziti kolo in je sposoben teka oziroma hoje. Gre za športno panogo, ki je edinstvena, primerna za ljudi različnih starosti in sposobnosti in (v smislu rekreacije najpomembneje) postavlja sodelovanje pred zmago. Z omenjenim prepričanjem in polni optimizma smo si zastavili cilj lokalnemu okolju ponuditi nov šport, ki je zaradi združevanja treh najpopularnejših rekreativnih športov odlična priložnost za spodbujanje množične rekreacije.

V prvem letu je bilo delovanje kluba usmerjeno v rekreacijo odraslih, iskanje trenerskega kadra, nabiranje izkušenj in navezovanje stikov. V naslednjem letu pa smo se, predvsem zaradi samozavesti in dokazov, da smo sposobni iz triatlona v Logatcu narediti nekaj več, usmerili tudi v projekt Šola triatlona.

Trenerska ekipa se je počasi širila, število otrok se je v enem letu z osem povzpelo na 35. Skupaj z odraslimi nas je danes v društvu več kot 70, zajemamo pa praktično vse starostne skupine. Omenjeno dejstvo in nasmejani obrazi med vadbo so nam dali dodatno motivacijo za delo in potrdili, da gre naša politika triatlona kot »družinskega športa« v pravo smer.

Otroška vadba v zimskem času poteka predvsem v telovadnici. Takoj ko se dan podaljša in vreme to omogoča, pa raziskujemo naravo okoli Sekirice in treniramo kolesarske spretnosti na poligonu v GRC Zapolje. Plavanje poteka deloma v sodelovanju s Plavalno šolo Ščuka, starejši otroci pa plavajo v organizirani triatlonski skupini. Z rekreacijo otrok se vključujemo tudi v lokalno šolsko okolje. Na OŠ 8 talcev je otrokom od prvega do četrtega razreda že drugo leto zapored na voljo interesna dejavnost Triatlon za vsakogar. Veseli nas, da sta bili skupini tako lani kot letos polni.

V sklopu triatlonske rekreacije organiziramo številne aktivnosti za odrasle. Ob torkih in četrtekkih imamo vodeno plavalno vadbo, ob petkih pa tekaški trening. Poleti se ob sredah spoznavamo s četrto triatlonsko disciplino, z

menjavami. Seveda pa lahko vadeči izbirajo med omenjeno ponudbo in se udeležujejo treningov ene ali več disciplin.

V želji, da bi popestrili športno dogajanje in naredili nekaj za prepoznavnost triatlona (in njegovih različic) v lokalnem okolju, 27. aprila letos že tretje leto zapored pred Restavracijo Grajman v OIC Zapolje organiziramo državno prvenstvo v duatlonu, ki je izjemno dobro sprejet športni dogodek, popestrimo pa ga še z otroškim Benquickovkim tekom in cici duatlonom. Poleg omenjenega DP v duatlonu organiziramo tudi šolsko regijsko tekmovanje v akvatlonu (16.5.) in soorganiziramo triatlon v Ankaranu (25.5.) ter maraton v Logatcu (6.10.).

Plani za prihodnje ostajajo podobni tistim prvim idejam ob ustanovitvi društva: omogočiti mladim in mladim po srcu, da lahko svoj prosti čas preživijo aktivno, v dobri družbi in s strokovnim nadzorom. Verjamemo, da nam bo ob taki podpori, ki smo je bili deležni s strani Občine Logatec, predvsem župana Berta Menarda, to tudi naprej dobro uspevalo.

*Neža Majdič, dr. med.,
vodja trenerske stroke v TK Logatec*

ŠPORTNO KINOLOŠKO DRUŠTVO LOGATEC PRAZNUJE 10. OBLETNICO

Pisalo se je leto 2009, ko je skupina kinologov, do tedaj aktivnih v drugih društvih po Sloveniji, začutila potrebo, da bi se organizirano ukvarjali s psi tudi v logaški občini. Ustanovili so Športno kinološko društvo Logatec, ki je še isto leto postalo član Kinološke zveze Slovenije, kar ostaja vse do danes. Prva predsednica društva Jasna Šporar je društvo uspešno vodila kar dva mandata, leta 2017 pa sem njegovo vodenje prevzela sedanja predsednica Anabella Kokalj, prav tako aktivna članica vse od ustanovitve.

Da bi imeli prostor za delovanje, smo se v letu 2010 lotili urejanja zemljišča ob cesti Kalce – Hotedršica, kjer je še danes društveno vadbišče. Člani smo vložili ogromno prostovoljnih ur, da smo uredili in ogradili prostor, na katerem se odvijajo tečaji in treningi enote reševalnih psov in služi kot pomožno vadbišče za treninge agilityja. Tečaje v SKD Logatec organiziramo večkrat letno. V okviru tečaja

za mladičke in mlade pse ter tečaja socializacije za odrasle pse lastnikom nudimo znanje o osnovah šolanja in vzgoji psa v prijetnega sopotnika v vsakdanjem življenju. Tisti, ki želijo več, lahko šolanje nadaljujejo v nadaljevalnem tečaju s pripravami na izpit za psa spremljevalca (B-Bh). Pripravljamo še predstavitve na temo »Otrok in pes« v vrtcih v Logatcu in okolici.

V okviru društva deluje enota reševalnih psov Logatec, ki je sestavni del državne Enot reševalnih psov Slovenije (ERPS). Enota je aktivno vključena v del Civilne zaščite Logatec. Vodniki in njihovi psi so izurjeni za iskanje pogrešanih oseb v naravi in za iskanje zasutih po potresu. Reševalni pari sodelujejo v resničnih reševalnih akcijah po Sloveniji in v tujini. Prav tako so zelo uspešni na tekmovalnem področju, tako na državnem kot na mednarodnem nivoju. Agility, priljubljen kinološki šport, predstavlja drugo močno enoto društva. Tudi tu dosegamo zavidljive uspehe doma in v tujini, saj imamo v svojih vrstah večkratne pokalne in državne prvake ter članico ekipe, ki je v letu 2017 osvojila zlato na svetovnem prvenstvu. Poleg dela s psi se člani radi družimo še na delovnih akcijah, da poskrbimo za urejenost vadbišča, na internih tekmah in drugih prireditvah ter na zdaj že tradicionalnem novoletnem bowlingu. Svojo 10. obletnico je društvo obeležilo z razstavo v Knjižnici Logatec. Člani se bodo predstavili še vrtcem v logaški občini ter povabili otroke k ustvarjanju na temo "Sobivanje otrok in pes. Njihovi likovni izdelki bodo predstavljeni na prireditvi, ki se bo začela v Narodnem domu v Prešernovi dvorani v soboto, 13. 4. 2019, ob 10.00 s kamišibaj predstavo za otroke »Jakob in njegova želja« avtorice Nine Vehar, ki je tudi aktivna članica društva, in enote reševalnih psov Logatec ter v izvedbi Tatjane Rupnik Kladnik, nadaljevala pa s predstavitvijo dela s psi: videli boste lahko prikaz kinoloških športov agility in rally obedience, prikaz dela reševalnih psov, zabavne pasje trikke in še in še ... Prisrčno vabljeni!

Anabella Kokalj, foto: arhiv društva

LOGAŠKI PLANINCI AKTIVNO V LETO 2019

Leto 2018 so logaški planinci sklenili s 14 km dolgim spominskim pohodom Po poti Cankarjeve matere iz Vrzdence, njenega rojstnega kraja, do Vrhnike, kjer je družina živela. Od cerkve sv. Kancijana na Vrzdencu so pohodniki prišli do kmetije v Žazarju, se ustavili na Gradišču in skozi Veliko Ligojno nadaljevali pot na Staro Vrhniko, kjer so v Domu krajevne skupnosti dobili tudi žig spominskega pohoda. Pot so nadaljevali do cerkve Svete Trojice nad Vrhniko, katere notranjost so si ogledali, in pohod zaključili na Vrhniki.

Pod vodstvom Jerneja Rusa so se sredi januarja napotili Po poti slovenskega tolarja, o čemer smo v Logaških novicah že pisali, konec prvega letošnjega meseca pa so se pod vodstvom Janeza Rudolfa podali na Planinsko goro. Po gozdni cesti so prišli do cerkve Sv. Marije, malo pod vrhom Grmade /873 m/ je bil lep razgled na Planinsko polje, Cerkniško jezero, Javornike. Mimo podzemnih bunkerjev so prišli do Lovske kočice na Planinski gori in dalje na Petričev hrib /937 m/, kjer je močno

pihalo. Po zasneženi cesti so se mimo vasi Lohača vrnili v Planino. Na kulturni praznik je pohodnike na Čaven vodil Jernej Rus. Iz Predmeje so po delno zasneženi in poledeneli stezi prispeli do Koče Antona Bavčerja, se okrepčali in prisostvovali kulturnemu programu. Z derezami na čevljih so se po poledeneli cesti vrnili na Predmejo. Ogledali so si še muzej starih vojaških in drugih predmetov. Lep popoldanski razgled pa so ob vnitvi imeli z razgledišča na Orlovem griču.

Sredi februarja so se logaški planinci udeležili pohoda na Stražnik /646 m/, vrh med Rakekom in Rakovim Škoecjanom. Čez Stražnik so prišli do Malega naravnega mostu v Rakovem Škoecjanu in se spustili do potoka Rak, ki ponikne v Tkalca jami. Ustavili so se ob udorni vrtači Kotel. Ob Velikem naravnem mostu stoje ruševine cerkvice sv. Kancijana. Pohod po delu nekdanje Rapalske meje, Kunaverjeve Učne in planinske poti so opravili v petih urah.

Marinka Petkovšek

DVA NOVČIČA LJUBEZNI

Sončna nedelja sredi februarja je odprla srca za pomoč ljudem v stiski prek dobredelnega koncerta Karitas v Logatcu.

Neposredna in živozvočna napoved Anite Garafolj je v do zadnjega koticčka polni Jožefovi dvorani pozdravljala srčnost nastopajočih in vseh poslušalcev sredi dneva, ki ga dal je Gospod. Svoja srca so z ljubeznijo odprli poslušalci in izbrani nastopajoči.

Uvodoma sta Dva novčiča v uglasbitvi in interpretaciji Ivana Hudnika iz evangeljske baladne parabole še po dobrih 2000 izpraševala našo vest glede odzivnosti za pomoč ljudem v stiski; kasneje je Hudnik izpel še skladbi Vse življenje te bom ljubil ter Zelene livade. Nostalgичno pa skoraj stresno je izzvenel Stane Vidmar s klicem Stvarniku – Ti si, moj Bog, z Rožami za mamó in z Večernim zvonom. Marko Nzobandora se je s psalmsko srčnostjo zahvaljeval Gospodu, nato je iz Pavlove ode Ljubezni izpel svojo Ljubezen, ki se veseli Resnice.

Župan Berto Menard je bil navdušen nad radostno predanostjo karitasovcev, nad polnimi prgišči sonca, ki ga je natreslo sleherno sporočilo nastopajočih, bil je navdušen tudi nad vsako lepo besedo, ki je premagovala sence slabosti, in nad izjemnim odzivom klicu dobrote. Marija Klančar, predsednica župnijske Karitas, je izrazila zadovoljstvo nad koncertom, ki bo nedvomno pripomogel, da bo Karitas še prepričljiveje v pomoč ljudem v stiski, zadovoljstvo nad vsemi, ki se nesebično trudijo pri Karitas in mnogim podpornim članom. Ker se dobršen del vodstva vse bolj stara, se je predsednica priporočila mlajšim močem za delo pri Karitas.

Trio harmonikarjev iz logaške glasbene šole z Ottovo je odmuziciral dvostavčno skladbo Groovy Trio Style. Kamerati so ob brenkalih privoščili dvoje skladb, spočetih pri naših južnih sosedih, nato še že dodobra ponarodelo Sam' en poljub mi dej. Vipavski tamburaši pa so predstavili Splet prekmurskih, Dan ljubezni in sklepno Polko. Novi spomini so ponudili skladbe Tisti dan, Postoj, dekle in Nisem macho. Koncert je sklenil Tik tak – trio muzikantov z odličnim harmonikarjem in še z dvema pevcema; in stekle so skladbe Tik tak polka, Kako si kaj? in Melodije srca.

Zahvala povezovalke Anite je brez kančka zadržanosti veljala vsem nastopajočim, Marku Čižmanu, direktorju Škofjske karitas, za priznanje prostovoljcem, Mariji Klančar za vztrajno in neutrudno delo pri logaškem Karitasu pa tudi Edu Štaverju za bogato zakusko s pršutom, ki jo je privoščil vsem prisotnim na koncertu. Vnovič je zmagala plemenitost dobredelnosti, zmagala je nanizanka Ljubezni.

Marcel Štefančič

Foto: Sandra Klančnik

MLADI PEVCI OŠ TABOR LOGATEC NA STEŽAJ ODPRLI HARMONIJO

Vedno se veselim pevskega večera, ki ga pripravi ta Branka Novak in Zdravko Novak oz. Osnovna šola Tabor Logatec in njeni pevski zbori. Zakonca Novak vselej poskrbita za domiselno in zanimivo glasbeno doživljanje, ki nam je tudi tokrat šlo do srca. Stalni spremljevalec na klavirju je že leta imenitni Miha Nagode. Na žalost je bilo poslušalcev malo, česar zadnja leta nisem bil vajen na tovrstnih koncertih v Gornjem Logatcu, a pozitivno me je presenetilo nekaj drugega: osnovna šola je na ta koncert povabila nekdanje pedagoge in pedagoginje, ki so se tokrat odzvali v velikem številu. Res lepo, tudi srečanje, ki je potekalo po koncertu v zbornici šole, je postreglo s spomini in nasmehi, ki jih že dolgo ni bilo prav tu.

Ampak beseda naj vendar steče tudi o samem koncertu. Izbor je bil spet zanimiv, od klasične Ena ptička priletela do Himne svobodi Oscarja Petersona, Bachovega Preludija ali židovske Shalom. Vse s študioznim pristopom in z zavestjo, da tudi otrokom-pevcem za bodoče 'nekaj ostane'. Za popestritev so nastopili citrarka, harmonikar, tolkalist, kitaristka in pianistka. Vse prijetno vkomponira-

no v glasbeni večer, ki so ga vodili kar učenci sami. Tudi to je del 'prijema', ki ga goji ta šola oz. zakonca Novak. Tako naj ostane in tako je prav.

Besedilo in foto: KRAS

KO JE »NOTRANJSKA« VABILA – »PUSTNO ŠEGAVO V NOVO POMLAD«

Pustno odeta Notranjska (Foto: Primož Sark)

Ne le, da je letos med tolstim četrtkom in pustno nedeljo trkala pomlad na vrata, bila je pravzaprav že tu, med nami. Tudi tistega sobotnega dne, ko je OMePZ »Notranjska« na večer v Jožefovi dvorani najavljala zabavno veseli večer s petjem, poezijo in instrumentalno glasbo – Pustno šegavo v novo pomlad.

Scena, času primerna, se je bila naslikala z balončki in primulcami, sredi katerih je v avditorij pomenljivo zrl možakar skozi zajetno obrobene naočnike, na šir razprtih očih, grozeče čekana-stih zob itd. Že dodobra profilirana Gladkova govornica Maja in Jože sta intonirala lahkotnost večera, in ga skozi iskrive domisleke poigravajoče nadgrajevala, bolj ko je šla igrivost večera proti koncu.

Vse se je zvrstilo v dveh delih. Najprej se je programsko ponudil gostiteljski zbor OMePZ »Notranjska«, ki ga zadnji dve leti tankočutno vodi Mihaela Kavčič, s priredbami narodnega blaga, od poskočnega Venčka ljudskih prek iskrivega Konjčca belega, nežnega sola sopranistke Nike Nagode v pesmi Kako grmi inoj bliska do preigravanja moških in ženskih glasov v svojevrstni priredbi P. Quaggiatta V Šmihelu 'no kajzico 'mam. Vse v simpatičnem odnevu Mihaeline priložnostne prostodušnosti. Anda Ovsec je nato z igralsko interpretacijo sledila pisanim zgodbam iz Stritarjevih Klobukovih spominov, »Narodnjaki« iz Dolenjega Jezera, mladosten ansambel, pa so nam privoščili nekaj narodno zabavnih viž. Drugi del koncerta, v katerem so bili vsi nastopajoči pustno obarvani, je spočela »Notranjska« na sceni le z ženskimi glasovi, namenjenimi Dolenjskim furmanom, nakar je odpela moška glasovitost iz ozadja fantovsko Lan' sem se oženil; oba glasova sta se nato zlila v ljudski – priredba zborovodje! – Odpiraj, dekle kamrico. Z grehki Adamčka in Evice je sklenil svoj spored gostiteljski zbor; z dodatkom koračnice Veselya Ram-ta-ta-dam pa so jo pevci »štmano« odbrali z odra.

Bidermajersko opremljena pa je Anda posredovala sporočilo Urške, moderno rozasto varianto povodnega moža Andreja Rozmana. Kmetiko odeti Jezerci – »Narodnjaki« so poslušalstvu postregli še s Slakovim Sosedovim Franceljem; pri Miheliču pa so si sposodili Bloškega smučarja in Ko harmonika zapoje ter še dodatnega Rib'nčana. Vse v zagnanem mladostnem iskanju glasbene odzivnosti.

Za vse in vsakogar je bil po lahkotnem in veselo razigranem dogodku v dognani režiji Janeza Gostiše na voljo predpustni krof in čaša zdravice, pa še kaj drobnosladekega.

Marcel Štefančič

DRUŠTVO LIKOVNIKOV LOGATEC Z RAZSTAVO PRINESLO SONCE V DOM STAREJŠIH LOGATEC

Člani Društva likovnikov Logatec so se z veseljem odzvali povabilu Doma starejših Logatec, naj tam predstavijo svoje delo.

Tako so likovniki razstavili večino slik, ki smo jih lahko občudovali že na božično-novoletni razstavi v Stekleni dvorani. Predsednik logaškega Društva likovnikov je na kratko spregovoril o slikah ter predstavil likovnike, ki so v sredo, 20. februarja, sredi popoldneva našli čas in prišli na razstavo, ki je bila na ogled še ves marec. »Nekatere slike vam pričarajo zimo, druge poletne dni, vem pa, da vam bodo krajšale vaše dneve,« je med drugim dejal Janez Ovsec in mimogrede vprašal: »Kakšne slike so vam všeč?« Dobil je kratek odgovor: »Dobre, in te, ki visijo tod okoli, so res dobre.«

Učenca Glasbene šole Logatec, fagotistka Lea Tiara Celec in klarinetist Urban Fir, ki ju je na klavir spremljal ravnatelj profesor Primož Malavašič, pa so poskrbeli še za prijetno glasbeno doživetje. Odprtje je vodila Marija Kogovšek, ki v Domu prebiva.

Besedilo in foto: Brane Pevec

TI NE POZNAŠ KONJEV NA EMI 2019

Ogrlica uspehov logaške skupine Fed Horses je vse daljša. Februarja so nastopili na EMI 2019 med desetimi izbranimi izvajalci. Nastopili so suvereno in v glasbeni javnosti sodili v ožji krog favoritov. Na 64. izbor za Pesem Evrovizije se Fed Horses sicer niso uvrstili, je pa njihova skladba *Ti ne poznaš konjev* postala popevka prvega marčevskega tedna na Valu 202.

Iskrene čestitke, za skladbo, za izjemno profesionalen nastop na EMI! Gledalci za vas žal nismo mogli glasovati, strokovna žirija je vašo skladbo uvrstila na 3. – 4. mesto. Kaj za vas pomeni ta uvrstitev?

Urša: Najprej najlepša hvala za čestitke. Priznam, da smo se na EMI predstavili s precej »ne-emsko« skladbo, zato od žirije nismo veliko pričakovali. Po objavi rezultatov smo bili precej presenečeni, saj smo tudi vizualno sledili liniji »manj je več«, kar je za EMO precej neobičajno. Dosežek je zato za nas velik kompliment in potrditev naše skladbe.

Zakaj ste se pravzaprav prijavili na EMO 2019? Je za mlado skupino pomembno sodelovati na takem izboru?

Urša: Radijsko smo se v teh letih dobro uveljavili, vendar nas poslušalci zaradi angleških besedil niso prepoznavali kot slovensko skupino. EMA se nam je z vrhunskimi pogoji za vizualno prezentacijo zdela primerna priložnost. Menim sicer, da za mlado skupino ni nujno, da sodeluje na takem izboru. Tudi mi smo imeli pomisleke o udeležbi. Pogovori na to temo so bili zato na trenutke v skupini precej pregreti. Na koncu

mora vsak presoditi zase. Jaz pravim: »Če ne tvegaš, tvegaš še več«.

Skladba je prelepa, družbeno kritično besedilo zelo povedno ... Ste jo naredili prav za EMO ali je skladba živelja že prej?

Urša: Jure jo je začel pisati prav za EMO, vendar je vseskozi viselo v zraku, kako se bom z njo povezala jaz. A ko mi je »osnutek« prvič predstavil, se me je skladba močno dotaknila. In odločitev je padla. Če skladbo začutiš tudi v telesu, si lahko vanjo povsem prepričan, ker najiskrenejše odraža tvoje bistvo, tvojo notranjost in nenazadnje to, kar si. Tega se ne bi smel sramovati nihče.

Okoli EME je vse polno govoric, o kuhinji glede izbora in drugih nespodobnostih ... Je pa zagotovo to tudi dobra priložnost za glasbenike?

Urša: Vedno bodo tovrstne govorice. Nena-

zadnje je EMA največji in medijsko najodmevnejši televizijski glasbeni festival v Sloveniji. Je priložnost za glasbenike seveda, a ustvariti jo morajo sami.

Zmagala sta Gašper in Zala. Za koga ste navijali vi?

Urša: Po takšni izkušnji privoščiš zmago prav vsem, ker se zavedaš vsega vloženega v triminutni nastop. Prav tako ne kritiziraš nastopajočih, ker ceniš predanost, trud in vsa leta, vložena v umetniški razvoj nekoga, ki se predstavi. Vedenje namreč podira ograje predsodkov in goji spoštovanje in empatijo do sočloveka. Priznam, da sta nam bila Zala in Gašper všeč že od samega začetka. Ne samo zaradi njune glasbe, temveč tudi zato, ker smo se na EMI znašli iz zelo podobnih razlogov. Veseli smo, da se je ljudi dotaknila prelepa minimalistična izvedba, čudovita sporočilnost, iskrena interpretacija in izraznost. Brez pretiravanja, brez pompoznosti. In kot pravita sama v pesmi: »Ni ti treba se dokazovat, vežejo nas iste solze, isti strah.« Prelepo.

Kaj delajo Fed Horses po EMI 2019?

Urša: Pripravljamo se na koncerte, snemamo novi singel *Spremembe*, pišemo tudi nove skladbe in tekste, vzporedno z vsem tem pa delamo načrte za izid nove plošče. Te se zares veselimo!

Fed Horses ostajajo trdno na tleh in naravnost v oči gledajo ustvarjalnosti in prihodnosti.

B. Novak, foto: Anže Mihevc

»NOVO POGlavJE« – SAMOSTOJNA LIKOVNA RAZSTAVA JOŽEFA MATJAŠECA

Jožef Matjašec slika že več kot tri desetletja, prvo samostojno razstavo je imel ravno v Logatcu pred 25 leti. Poznamo ga po njegovih ubranih krajinskih zapisih v tehniki akvarela, tudi rožice je rad slikal v tej tehniki, še posebno vrtnice. In ravno vrtnice smo lahko občudovali poleg drugih slik, ki jih je tokrat naslikal v tehniki akrila. Nekajkrat se je že poskušal v tej tehniki, tokrat se je vrnil k njej, ne samo ker je pogrešal moč barve, začutil je, da mora ustvariti nekaj novega, drugačnega. In to mu je uspelo.

Tako je menil tudi avtor, ki je dejal, da ve, kaj je njemu všeč, zato je začel Novo poglavje. Samo še vprašanje časa pa je, ali bo temu poglavju sledilo še eno novo, kajti sam pravi, da se tu ne ustavlja, da se bo poskusil še v oljni tehniki. Čakamo ... Likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn je na odprtju razstave spregovorila o delu Jožefa Matjašeca, citrarka Urška Sajovic pa nam je med drugim predstavila Prešernovo Vrbo. Razstavo je organiziralo Društvo likovnikov Logatec, del sredstev pa je prispevala tudi Občina Logatec.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Jožef Matjašec s hčerko Urško Sajovic

ODER MLADIH: OD IGRICE DO IMPROVIZACIJE

Iz Povodnega moža, ki so za uprizorile Zvezde iz Kurirčka

Vorganizaciji Območne izpostave JSKD Logatec je 14. marca na 19. Območnem srečanju otroških gledaliških skupin Oder mladih v Narodnem domu sodelovalo šest gledaliških skupin. Napoved dogajanja je živahno predla Sanja Rejc.

Z igricama so se spopadli najmlajši – Zvezde in Metuljčki – iz vrtca Kurirček. Od tam sta najprej v režiji Marije Rupnik in Maje Lipovec med začudeno »Ljubljano belo« priplesala Uršika zala in strašni Povodni mož, ki s prevzetnim dekletom, kakor je to upesnil Prešeren, odpleše v valove Ljublja-

nice. Nato se je na sceno primotalo stotero težav s Stonogo Berto Urše Kremlj v režiji Martine Ličen Žorž in Teje Vesel. Iz Osnovne šole Heroja Janeza Hribarja so se že v ponujajoči se pomladi pozimili z Gospodom Snežakom, ki sta ga po predlogi Kate Westwrlund in Eve Tharled priredili režiserki Marjeta Nelc in Nevenka Dražetić. Herojčki so nam želeli sporočiti, da se čudeži zgodijo, če verjamemo vanje. – Vse tri uprizoritve so bile zanimivo razigrane v prijetni kostumografiji in scenografiji.

Gledališkega izraza, ki gradi na improvizaciji, sta se lotili Špela Delux in Darja

Merlak. Improvizacija terja posebno ustvarjalno angažiranost igralca, ki s soigralcem išče – v besedi in igri – rešitve iz medsebojnih spopadov. Tako je pogumne poskuse improvizacije predstavil KD Novi oder s skupino Bobi palčke v avtorstvu in režiji Špele Delux v uprizoritvi igre Igrajmo se – uspešen spopad z dolgočasjem – ali pa s skupino Tko pa tko z gledališko idejo Tri (3) – tri dekleta, tri težave (alkohol-debelost-samomorilnost) in tri rešitve. Gledališčniki iz Osnovne šole Tabor so se v režiji Špele in Darje spopadli z zahtevno ekspresivno igro Pie Marije Strle Rešitev išči v sebi, ki sporoča, da le silnost ljubezni premaguje jezo, strah in žalost.

Domala pri vseh uprizoritvah so bile težave z zadostno glasnostjo, ki ni segala do sredine dvorane, kaj šele na balkon. Rešitve so dan današnji možne z ozvočenjem, ki je, denimo, učinkovito delovalo pri pripovedniku Povodnega moža in spremljevalkah Gospoda Snežaka. Saj gledališče ni namenjeno le gledanju, pač pa tudi slišanju.

Strokovno je mlade gledališčenike spremljala Ana Ruter, ki je režiserkam predstav za nadaljnje delo namenila pohvalne in spodbudno kritične razmisleke. Le kako, da ni bilo na reviji zaznati gledališke ustvarjalnosti najmlajših iz dolenjelogaške in rovtarske šole?!

*Marcel Štefančič
Foto: Eva Križaj*

LJUBEZEN JE. IN SO UMETNIKI ZA KARITAS.

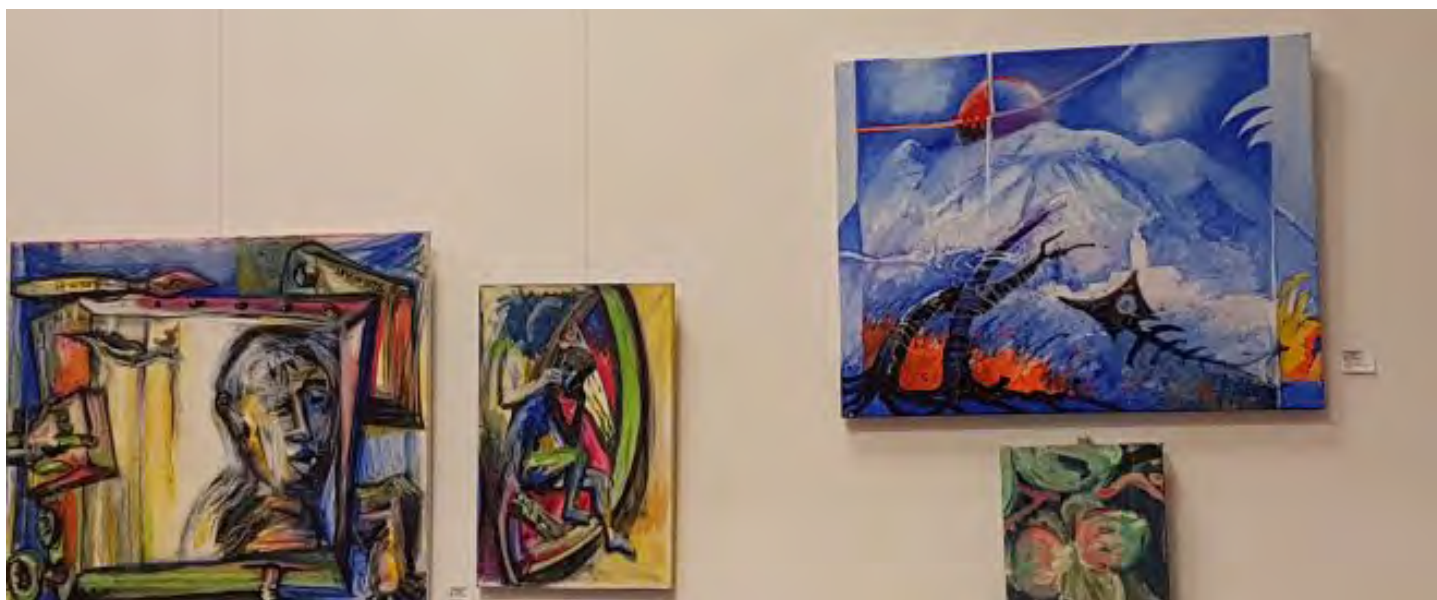
Nedeljski večer v Jožefovi dvorani Doma Marije in Marte je bil zaznamovan z umetnostjo in dobrodelnostjo. »Tudi umetnost je hrana. Hrana za dušo, za razpoloženje,« je uvodoma dejala Jožica Ličen, gonilna sila gibanja Umetniki za karitas in ravnateljica koprške škofijske karitas.

Omenjeno gibanje je v 25 letih zraslo iz akcije in pozneje projekta, saj je bilo deležno izjemne podpore umetnikov. Nastalo je zaradi ljubezni do bližnjega,

kar je še vedno glavna vsebina kolonije, razstav in pomoči. Dokaz so podatki, da je svoj čas in talent v dobrodelne namene darovalo kar 1.662 avtorjev, ki so ustvarili 2.583 del, danih na ogled in v posvojitve na 270 razstavah. Več kot 2.100 likovnih del je že našlo posvojitelje, preostala pa niso obtičala v depojih, temveč se selijo po razstavah, tako v Sloveniji kot tudi zunaj njenih meja. Pričujoča, na kateri sodeluje deset likovnikov, je v Logatec prišla z ministrstva za obrambo, za Logatec pa se bo selila v Tinje na Koroško.

»Veliko zgodb se spleta med umetniki, galeristi, med sodelavci Karitas in vsemi ljudmi dobre volje, ki imajo željo obiskati Sinji vrh, to tisočmetersko goro, s katere seže pogled od sinjega neba do sinjega morja,« je ob odprtju dejala nepogrešljiva likovna kritičarka, Anamarija Stibilj Šajn, ki gibanju stoji ob strani vse od njegovih začetkov. Dogodku so umetniški pridih dodali pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Pevskega društva Logatec.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

»STEKLO« V STEKLENI GALERIJ

Radovan Gregorčič v družbi predsednika DLL Janeza Ovsa

Radovan Gregorčič, kipar iz Sežane, je v Stekleni galeriji marca ponujal pogled v kozmična prostranstva. Sedem velikih, 50 kilogramov težkih plošč, v katere je avtor poleg posebnega kamna dodal še steklo in druge snovi, jih ustrezno termično dodelal, da so ohranile belo barvo, katere smisel jim je dala posebna osvetlitev, je popolnoma obvladovalo prostor v logaški galeriji.

Avtor je dolga leta izdeloval unikatne svetilke, pri čemer je uporabljal medenino, keramiko, marmor, les in steklo, za kar je prejel že vrsto nagrad in priznanj. Ta cikel, ki ga je poimenoval 50 kg Bele, je le

prehodna faza v nove svetove ustvarjanja. Pričakujemo, da si bomo tudi te v Logatcu lahko ogledali.

Na odprtju se je najprej predstavil učenec Glasbene šole Logatec, harmonikar David Blaž Fir, o delu Radovana Gregorčiča pa je spregovorila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Avtor se je ob koncu zahvalil Društvu likovnikov Logatec, ki ga je povabilo na razstavo, ter glavnima sponzorjema Steklarni Hrastnik in podjetju Kolos iz Sežane, Janez Ovsec pa tudi obiskovalcem in Občini Logatec.

Besedilo in foto: Brane Pevec

ARHITEKT JOŽE PLEČNIK NA LOGAŠKEM (9) RESNIČNA DEJSTVA O GRADNJI BROJSKE KAPELICE IN REGULACIJI LOGAŠČICE

Župan Gabrijel Oblak je gradbene projekte za Brod naročil 1. 1928 ali prej. Matjaž Babič, raziskovalec dokumentacije o županovanju Gabrijela Oblaka, pravi: »Glede regulacije Logaščice imam tale podatek za leto 1929: "Gradbeni oddelek občinskega odbora je izdelal načrte, dne 10. avgusta so pričeli z deli in dne 27. oktobra so bila dela že dovršena in blagoslovljena."« Tega leta so gradbeniki poglobili Logaščico, obzi-

dali bregove, uredili dostop do struge in namesto ozkega mostu naredili traverzni most z železobetonsko ploščo (razstreljen pred 11. aprilom 1941 s strani vojske Kraljevine Jugoslavije ob umiku pred okupatorsko vojsko Kraljevine Italije). Novo, bolj eminentno znamenje je bilo nadomestilo za »starodavno kapelico«, pa tudi spomenik pomembni gradbeni rešitvi – regulaciji Logaščice na Brodu. Kustosinja Ana Porok, MGML, Plečnikova hiša:

»Glede mostu se v nobeni strokovni literaturi ne omenja, da bi imel Plečnik karkoli pri tem in tudi pri nas ne hranimo kakšnega gradiva o mostu ...«. Načrt za »Brojsko kapelico« (načrt objavljen v: Jos. Plečnik: Iz ljubljanske šole za arhitekturo (Lučine), 1928, Kobe Boris: Znamenje, list št. 26.) je v obliki valjastega stebra s stožčasto streho že leta 1928 narisal Plečnikov študent Boris Kobe (diplomiral 30. 11. 1929) pod močnim vplivom mentorja Plečnika. Ciril Oblak ni nadzoroval gradnje »Brojske kapelice«, ker je žal umrl že 3. 8. 1928! Med konzolnimi nosilci ostrejša je bil predviden prostor za kipe. V intervjuju (Arhitekt Plečnik tudi v Logatcu, Kmečki glas, 29. 7. 1987, str. 11) je akademski kipar – medaljer Stane Dremelj (1906 – 1992) pripovedoval Janezu Škrlju: »... jaz pa naj bi rezbaril tri reliefne plastike in jih kasneje pobarval. Mojstru Plečniku sem kar takoj povedal (očitno leta 1928 ali prej, op. p.), da bi rezbarije z veseljem napravil, le barval jih ne bi, ker bi s tem les izgubil svojo lepoto, naravnost, s tem pa tudi osebnost. Toda Plečnik ni hotel o tem niti slišati, zato sem mu predlagal, da bi rezbarije napravil rezbarski mojster Ivan Buh z Vrhnike. Res, odločila sta se za barvan les (...)« (Buh je izdelal polihromirane (večbarvne) lesene polreliefne skulpture v nišah osrednjega valjastega telesa, op. p.). Na fotografiji tistega časa (ista kot je objavljena v knjigi *Plečnikova Slovenija*, le da je tam vrh slike odrezan?! »Križ na strehi nosi električno napeljava.« (?!?)) je razvidno, da je »Brojska kapelica« na sredini na vrhu stožčaste strehe imela namesto križa (na Kobetovem načrtu je (ozaljšan) križ, op. p.) čisto običajno daljšo (železno?) konzolo (vertikalna »štanga« s krajšim prečnim »u« profilom) kot nosilko električne napeljave (ki je na sliki ni) iz parne elektrarne (registrirana leta 1922) Gabrijela Oblaka na Brodu, ki pa je leta 1935 pogorela. Na stropu znamenja so bile luči, ki so z vseh treh strani osvetljevale kapelico in polreliefne kipe (sv. Jožef z Detetom, Žalostna Mati Božja in Srce Jezusovo). Tekst v odeljenem tisku poudarja resnična dejstva.

»Brojska kapelica« (arhitekta Borisa Kebeta) z lučmi (a brez električne povezave), posnetek leta 1929? Vir: MGML, Plečnikova hiša

Gvido Komar
(se nadaljuje)

O CANKARJEVI LJUBEZNI PAVLI KERMAVNER IZ GORNJEGA LOGATCA (2)

Vir: Vurnik in Smiljanič: strip Ivan Cankar, str. 32, detajl, objava z dovoljenjem avtorjev

Ko je bilo razmerja s Pavlo konec, se je Cankar obnašal podobno kot lisica (v starogrški Ezopovi basni) do nedosegljivega »kislega grozdja«.

V pismu Ani Lušin je zapisal: » ... jeseni boš brala v moji knjigi neko pesem in zato Ti moram povedati, kdo je tista Pavla! (...) Nekako pred dvema leti o počitnicah, predno sem odšel prvokrat na Dunaj, seznanil sem se na Vrhniki s hčerjo (pravilno: z nečakinjo, op. p.) nekega posestnika (...) In tam se je pričel najneumnejši flirt mojega življenja. Pavla je bila sicer lepa, toda patentirana goska. Prvokrat sem ji samo mimogrede in iz dolgega časa povedal, 'da jo ljubim' in ona je odgovorila isto. Jaz sem se silno začudil, ker tega nisem pričakoval. Sprva se mi je zdelo vse skupaj nekako nerodno in smešno, ker prav za prav nisem čutil ničesar. A naposled ne vem, kako je prišla kljub temu senca neke ljubezni. To ni trajalo dolgo, in ko sem odšel na Dunaj, pisal sem ji samo dvakrat in ona meni. Nato je vse utihnilo. S tem pa stvar še ni bila pri kraju. Ko se vrnem na Vrhniko, začela se je znova (...) Kar dobim enkrat, ravno ko sem hotel oditi k nji, pismo, v katerem mi z vso navadno žalostjo razodene, da naj pozabim, da naj se ne spominjam več nanjo, da je nesrečna itd. Jaz sem bil razjarjen! Jezil me je ta smešni konec in hotel sem zvedeti, kje je vzrok. No, vzrok je bil čisto navaden. Pismo ji je diktirala njena mati (pravilno: njena teta, op. p.), ker je bila »in Sicht

eine ausgezeichnete Partie« (ironično v smislu: »dobra partija na vidiku«, op. p.). Moreš si misliti, kako sem se smejal, ko so mi to povedali, in kako šele potem, ko se je reč razdrla! Pavla je hotela skesano ponoviti prejšnjo neumnost, meni pa se je zdelo prebedasto in poslovil sem se jako uljudno. Kaj počne zdaj, to mi ni znano (...).« Znano pa je, da je Cankar konec l. 1903 Pavlo po večkrat na dan obiskoval v trgovini Mahr na Židovski ulici v Ljubljani (spomini Avrelije Tomšič, str. 219) ...

Leta 1903 se je Pavla preselila v Ljubljano k bolni teti Mariji Drašler. Po tetini smrti je delala v prodajalni dišav in pisarniških potrebščin Mahr na Židovski ulici v Ljubljani. Tu je spoznala Edvarda Stolbo, knjigovodjo pri Kranjski stavbni družbi, s katerim se je poročila l. 1905. V nesrečnem zakonu je imela tri sinove in hčer. Z možem se je preselila v Opatijo, v času po prvi sv. vojni se je ločila in kasneje odšla k svoji hčerki v Bengazi v Libijo (takrat pod Italijo). Več ni znanega.

Cankar je Pavli poleg novele *Ob smrtni postelji*, v kateri je precej svobodno orisal svoje razmerje do nje in do Tomšičevih, posvetil še črtico *A jaz pojdem, Nepotreben človek in Utrinek iz mladosti*. Lani je izšla knjiga *Reci tvoji roki, da jo poljubljam: Ivan Cankar in ženske*, v kateri Peter Kolšek psihoanalitično obravnava tudi Cankarjev ljubezenski odnos s Pavlo na primerih pisem ter literarnih del. Podobne teme se je že pred tem lotil priznani psiho-

terapevt in seksolog dr. Marijan Košiček v knjigi *Ženska in ljubezen v očeh Ivana Cankarja* (2001), kjer je preučil ženske like v Cankarjevih delih.

Ob tej priliki je treba omeniti, da je Cankar zahajal tudi v Logatec. To mi je pred leti pravil Jože Švigelj st. – »Balantinov«. V Farnem listu župnije D. Logatec (št. 6, nov.-dec. 2018 http://zupnija-dolnji-logatec.rkc.si/wp-content/uploads/2011/11/267_FarniList_B5_2018-06_cb_V1_web.pdf) je na strani 11 o tem AŠ zapisal nekoliko več. Cankar je v Logatec prihajal tudi s kolesom. Ustavljal se je v gostilnah, npr. Pri Martincet na Martinj Hribu. Poleg tega je v svojih delih večkrat omenjal logaški konec. Črtica »Na večer (Vinjete, 1899): »... Ob dolgi ravni cesti so stale lipe s širokim zaprašenim listjem (...) Voz se je ustavil pred Kramarjevo gostilno.« (...) »Gostilna je bila polna logaške Gospode.« Pri Kramarju (gostilna, hotel) so uprizarjali tudi gledališke predstave, saj Cankar pravi: »Predstavljali so izvirno burko neznanega logaškega dramatika in občinstvo se je bučno krohotalo.« Ob koncu bi se za pomoč pri informacijah o Pavli Kermavner zahvalil veliki poznavalki Cankarja in »Cankarjeve Vrhnike« gospe Mariji Iskrenovič, dolgoletni direktorici Cankarjeve knjižnice Vrhnika ter knjižničarki Slovenskega šolskega muzeja Poloni Koželj iz Rovt.

Gvido Komar

O KNJIGI LETA 2018 V KNJIŽNICI LOGATEC – IVAN CANKAR: PODOBE IZ ŽIVLJENJA

Letos na valentinovo sta v Knjižnici Logatec gostovala avtorja biografskega stripa *Ivan Cankar: podobe iz življenja*, ki je bil izbran za knjigo leta 2018 po glasovanju obiskovalcev 34. slovenskega knjižnega sejma. Scenarij je napisal dr. Blaž Vurnik, kustos Mestnega muzeja Ljubljana za novejšo zgodovino, ki je tam postavil tudi razstavo Ivan Cankar (iz prve roke). Like in dogodke pa je upodobil in »filmsko« oživil prekaljeni stripar Zoran Smiljanić. Pred tem sta skupaj ustvarila strip *Spomini in sanje Kristi-*

ne B. : Ljubljana 1941-1945. V dve uri in pol dolgem predavanju ob projekciji sta avtorja izčrpno, a sproščeno predstavila njun strip: vse bistvene vidike Cankarjevega življenja, tako njegovo življenjsko pot, umetniško zorenje, politično angažiranost kot tudi njegove odnose z znanimi Slovenci tistega časa in ženskami njegovega življenja. Strip odlikuje izvrsten scenarij, nadgrajen z izbranimi citati in dokumenti ter odlično Smiljanićevo risbo, še posebej ko le-ta ustvari ambient in vzdušje ob pomembnih Cankarjevih ži-

vljenjskih preizkušnjah in drugih dogodkih, ki so vplivali na njegovo umetniško dušo. Maloštevilno, a poznavalsko občinstvo je z navdušenjem spremljalo predstavitve in se aktivno vključevalo v pogovor. Ob tej priliki se avtorjema zahvaljujem, da sta v strip vključila tudi epizodo Cankarja s Pavlo Kermavner (rojena v G. Logatcu), ki me je spodbudila k raziskovanju Pavlinega življenja in Cankarjevega literarno-korespondenčnega opusa v zvezi z njo.

Gvido Komar

NAPOVEDNIK DOGODKOV

4. 4. – 8. 5. 2019,

Upravni center Logatec,

Sledi ustvarjalnih rok, razstava sekcije

»USTVARJALCI UPODABLJAJOČIH UMETNOSTI«

KUD KC in MF dr. Lojz Kraigher

Omenjena sekcija je v sodelovanju z logaško JSKD v avli logaškega Upravnega centra pripravila razstavo del svojih članov. Avtorji so na ogled postavili keramična dela, poslikane keramične krožnike, malo plastiko in slikarske miniaturre.

Sreda, 10. 4. 2019, ob 17.00,

Prešernova dvorana Narodnega doma,

Rudjeva kvalitetna Kava – Veščilnica.

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Četrtek, 11. 4. 2019, ob 17.00,

OŠ Tabor Logatec, Tržaška c. 150,

ZAPOJMO POMLADI 2019,

51. območna revija otroških in mladinskih zborov.

Tokrat se bo predstavilo devet zborov iz občine Logatec.

S pesmijo bo pomlad pozdravilo 287 mladih pevcev, koncert bo strokovno spremljal glasbenik, pevec in zborovodja Tomaž Penko.

Na pomladni večer bo pesem zadonela tudi v Jožefovi dvorani logaškega Doma Marije in Marte. Na 51. pevski reviji odraslih zasedb bo prepevalo 178 pevcev iz sedmih logaških pevskih sestavov. Predstavilo se bo 6 zborov in ena mala skupina.

Org. in info.: JSKD Logatec, T: 01 7591 740, oi.logatec@jskd.si

Četrtek, 11. 4. 2019, ob 19.30, Knjižnica Logatec,

Igra in biseri / Biščak Bogdan – Alpinizem.

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Petek, 12. 4. 2019, ob 19.00,

Jožefova dvorana Doma Marije in Marte Logatec

PLESTKALNICA, območna revija plesnih skupin 2019

Org. in info.: JSKD Logatec, T: 01 7591 740, oi.logatec@jskd.si

Ponedeljek, 15. 4. 2019, ob 17.00,

Galerija Hiša sonca Logatec, Notranjska 14,

OBLO IN OGLATO – strokovno izobraževanje na razpisano likovno temo. Rok prijave: 5. april 2019

Info.: JSKD Logatec, T: 01 7591 740, oi.logatec@jskd.si

Torek, 16. 4. 2019, ob 19.30,

Knjižnica Logatec,

Slovenija čudežna / Marko Pogačnik.

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Četrtek, 18. 4. 2019, ob 19.30,

Knjižnica Logatec,

Dostojno delo / Predstavitve zbornika

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Torek, 23. 4. 2019, ob 19.30,

Knjižnica Logatec, NOČ KNJIGE.

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Četrtek, 25. 4. 2019, ob 19.00

Knjižnica Logatec,

Interpretacija sanj/ C.G. Jung – Breda Biščak

Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Torek, 7. 5. 2019, ob 17.00,

Predavalnica OÖZ Logatec,

UMETNOST JAVNEGA NASTOPANJA, delavnica javnega nastopanja. Predavateljica : Anja Kržišnik Tomažin.

Org. in info: Občina Logatec

PODJETNIŠTVO: UGODNI BANČNI KREDITI, ABC PODJETNIŠTVA IN EKSURZIJA V ITALIJO

Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere

Z garancijo Slovenskega podjetniškega sklada lahko podjetniki lažje, hitreje in ceneje pridejo do bančnega kredita. Razpisane so garancije s subvencijo obrestne mere, kar bo tudi letos okrepilo okoli 400 projektov, ki zagotavljajo rast in razvoj MSP preko novih naložb, posodabljanja tehnološke opreme in zagotavljanje obratnega kapitala v povezavi z razvojnimi investicijami.

Slovenski podjetniški sklad (SPS) je 15. 3. 2019 objavil javni razpis P1 plus 2019 – Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere. Garancije SPSa bodo tudi letos lahko najemala mikro, mala in srednje velika podjetja za kredite, ki jih bodo predhodno odobrile banke. Na ta način jim bo omogočen lažji, hitrejši in cenejši dostop do bančnih kreditov, saj SPS pri najemu kredita vstopa kot garant, ki podjetju zagotovi 60 % ali 80 % zavarovanje bančnega kredita. Hkrati z zelo ugodnim zavarovanjem bančnega kredita z garancijo SPSa bodo podjetja deležna tudi znižane obrestne mere, ki znaša 6-mesečni EURIBOR + od 0,65 % do 1,15 %, prilagojena pa je stopnji razvitosti podjetja (klasični projekt, tehnološko inovativni projekt, dejavnost iz šifre G) in glede na starost podjetja. Postopek pridobitve garancije je preprost, postopek odobritve pa hiter (povprečen čas od oddaje vloge do odobritve pribl. mesec dni). Več informacij podjetniki dobijo na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec, info@ooz-logatec.si ali na 051 651 538.

Delavnica ABC podjetništva

Vsi, ki razmišljate o samostojni podjetniški poti, vabljeni na brezplačno delavnico v okviru projekta SPOT Svetovanje, na kateri boste dobili osnovne informacije o podjetništvu:

- Dejavniki odločanja za podjetniško pot
- Osnove statusa s.p. in d.o.o. (značilnosti, prednosti in slabosti)
- »Popoldanski« s.p.
- Postopki registracije – portal VEM/SPOT, praktični primer
- Kaj so prispevki
- Socialno zavarovanje oseb
- Ugotavljanje davčne osnove – po normiranih ali po dejanskih stroških.
- Sistem DDV – kdaj postanem DDV zavezanec

- Davčne blagajne
- Pogoji za opravljanje dejavnosti
- Podpora na samostojni podjetniški poti

Delavnica bo v sredo, 25. aprila 2019, ob 17.00 na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec (Tržaška cesta 11, Logatec). Obvezne predhodne prijave na info@ooz-logatec.si ali na 051 417 778.

Podjetniška ekskurzija v Italijo

Največja izvoznica vina na svetu, prvi evropski trg po registraciji novih avtomobilov, evropska turistična destinacija, svetovni proizvajalec obdelovalnih strojev ter vodilni v tekstilni in modni industriji, največji farmacevtski trg na svetu in uveljavljeni v kemični industriji.

Italija se s 60 milijoni prebivalcev uvršča na četrto mesto v Evropi po številu prebivalcev – takoj za Nemčijo, Francijo in Veliko Britanijo. Podatki o blagovni menjavi naše države z zahodno sosedo pa kažejo, da se Italija stalno uvršča na drugo mesto po obsegu trgovinske menjave, takoj za Nemčijo. Zato Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec v okviru projekta SPOT – čezmejna izmenjava dobrih praks in odpiranje novih poslovnih priložnosti – vabi podjetnike na enodnevno strokovno ekskurzijo v Italijo, ki bo v torek, 21. maja 2019. Obiskali bodo Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu, ki bo predstavilo izzive in priložnosti poslovanja na italijanskem trgu ter čezmejnega opravljanja storitev. Sledil bo ogled obrtno-industrijske cone ter obisk tipične tržaške mikro prazarne kave. Priložnost bo spoznati še njihov turizem in okusiti kulinariko, med drugim tudi butični italijanski vinski turizem. Program ekskurzije bo objavljen na ooz-logatec.si. Obvezne predhodne prijave na info@ooz-logatec.si ali na 051 417 778.

Dejan Šraml

»Aktivnosti so organizirane v okviru projekta SPOT Svetovanje Osrednjeslovenska, ki je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva RS za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.«

Ste inovator, je vaše podjetje v zadnjih dveh letih razvilo nov izdelek, izvedlo izboljšavo, zaradi katere ste konkurenčnejši na trgu? Imate sedež v osrednjeslovenski regiji? Preskusite vrednost svoje inovacije in se prijavite na razpis.

Razpis za zbiranje prijav za podelitev priznanj inovacijam v GZS Zbornici osrednjeslovenske regije za leto 2019

Pravico do prijave na razpis imajo vse gospodarske družbe, podjetja, samostojni podjetniki posamezniki, samostojni inovatorji ali druge organizacijske oblike z območja GZS Zbornice osrednjeslovenske regije oziroma iz občin: Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Kočevje, Komenda, Kostel, Ljubljana, Log-Dragomer, Logatec, Loški Potok, Lukovica, Medvode, Mengeš,

Moravče, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.

Predlagatelji lahko prijavijo inovacijo, ki je bila prvič vpeljana na trg oz. prvič uporabljena v proizvodnem/poslovnem procesu v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 3. 2019.

Kategorije inovacij: produktne, procesne, trženjske, organizacijske, družbene ali kombinirane.

Rok za prijave je podaljšan do: **15.4.2019**

Razpis z vso dokumentacijo je objavljen na spletni strani:
https://www.gzs.si/zbornica_osrednjeslovenske_regije

Dodatne informacije: GZS Zbornica osrednjeslovenske regije, tel. 01 58 98 174

MINLJIVOST – TABU ZA MLAJŠE GENERACIJE, DEL ŽIVLJENJA ZA STAREJŠE

Izjemna ekipa Doma starejših Logatec in Zdravstvenega doma Logatec je letošnji zmagovalca natečaja Dobra praksa, saj so v sistem zdravstvene nege in medicinske oskrbe vključili tudi paliativno oskrbo. Kot pravi Anita Zigmund, namestnica direktorice Doma starejših Logatec za področje zdravstvene nege in oskrbe, so se za vpeljavo odločili zaradi potreb stanovalcev in želje po boljšem delu. Dr. Lucija Jagodic Klipšteter pojasnjuje, da so se pri delu pogosto srečevali z mnenji stanovalcev in svojcev, da so bile hospitalizacije zanje mučne, postopki zdravljenja preveč invazivni. Zdravljenja niso prinesla izboljšanja zdravstvenega stanja in počutja, ampak pogosto le agonijo, stanovalci pa so si želeli preostanek življenja preživeti v miru in umreti v Domu, ki je postal njihov drugi dom, obkroženi s svojimi bližnjimi.

Kako oskrbovancu pojasnujete vprašanja o minljivosti in smrti, ki sicer veljajo za tabu teme?

Pogovor o minljivosti in smrti za večino naših stanovalcev ni tabu. Pokazalo se je,

da imamo težavo govoriti o tem zaposleni, mogoče je to povezano tudi z razlikami v generacijah. Mlajše generacije težje sprejemamo minljivost, za starejše je to del življenja. Stanovalci se pri svoji pozni starosti zavedajo, da je konec življenja nezizbežen, o tem razmišljajo, si oblikujejo stališča in želje. Dati možnost, da o tem na glas spregovorijo, jim pogosto prinese olajšanje in zadovoljstvo, vidijo, da so slišani in upoštevani. Osnovni cilj paliativne oskrbe je doseganje najboljše kvalitete življenja z ublažitvijo trpljenja, obvladovanjem in blaženjem simptomov napredovale bolezni ter obnavljanje funkcij telesa v skladu z občutenji posameznika, kulture naroda, religioznih vrednot, pričakovanj in prakse v nekem okolju.

Sestavni del paliativne oskrbe je družinski sestanek. Kako poteka?

Na paliativnem družinskem sestanku so prisotni stanovalca, njegovi bližnji in multidisciplinarni tim: zdravnica, diplomirana medicinska sestra, zdravstveni tehnik, socialna delavka, fizioterapevtka, delovna terapevtka in po potrebi še drugi člani tima. Namen sestanka je pripraviti vnap-

rejšnji načrt oskrbe stanovalca, ki temelji na stanovalčevih željah in stališčih glede postopkov zdravljenja, nege in oskrbe. Pogovorimo se o zdravstvenem stanju stanovalca, predvidenem poteku bolezni in razložimo možne postopke zdravljenja. Stanovalca, v primeru njegove nezmožnosti svojci, ima možnost izraziti svoje želje glede hospitalizacij, invazivnih postopkov zdravljenja, temeljnih postopkov oživljanja. Pogovorimo se o duhovni oskrbi, željah, vezanih na bivanje v Domu, socialni oskrbi in vsem, kar stanovalca morebiti obremenjuje ali skrbi.

Kot je povedala dr. Lucija Jagodic Klipšteter, stanovalci Doma, njeni pacienti, in njihovi svojci te pogovore sprejemajo z naklonjenostjo. Te teme se v tem starostnem obdobju namreč pojavljajo spontano. Odzivi so zelo pozitivni, tako pri stanovalcih in njihovih svojcih kot tudi pri zaposlenih. Na teh družinskih sestankih se zgodi komunikacijski preboj, s katerim se še poglobi empatija med stanovalcem in njegovimi svojci ter vsemi nami, ki zanj skrbimo, kar naredi oskrbo še kvalitetnejšo.

Anita Zigmund ob tem dodaja, da stanovalcem in svojcem veliko pomeni pogovor, občutek, da so slišani, upoštevani in vključeni. Seveda so stanovalci in svojci, ki o tem ne želijo govoriti, se o teh stvareh ne želijo odločati. »To spoštujemo in upoštevamo,« poudarja Zigmundova. Velika večina se teh pogovorov udeleži in je zanje zelo hvaležna.

Ali v prihodnje v zvezi s paliativno oskrbo načrtujete še kakšne novosti?

Paliativna oskrba je v našem Domu del življenja, vsakdana. Tako kot vse tudi to zahteva nenehne spremembe, izboljšave in prilagoditve trenutnim razmeram. Za vsako dobro delo je vloženega veliko truda vseh zaposlenih, ki vsakodnevno zelo tenkočutno skrbimo za naše stanovalce, se nenehno izobražujemo, izpopolnjujemo in rastemo. Naš načrt je torej delati še naprej dobro v zadovoljstvo naših stanovalcev, svojcev in nas zaposlenih.

*Besedilo in foto:
Blanka Markovič Kocen*

KATARINA KOKALJ – ZNANOST JE NJENA LJUBEZEN

Pred učenci in dijaki zadnjih razredov OŠ in letnikov srednjih šol je obdobje, ki je na nek način njihova odskočna deska za nadaljnje življenje. Odločiti se je treba za srednjo šolo oziroma fakulteto. To vprašanje si je pred štirimi leti zastavila moja tokratna sogovornica, zdaj že dijakinja 4. letnika idrijske gimnazije, sicer Logatčanka Katarina Kokalj. Kako pravilno se je odločila, pa si lahko preberete.

Katarina je doma v Kalcah in želi po končani gimnaziji nadaljevati šolanje na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, smer kemija. Zanimajo jo kemija, fizika in matematika. V prostem času rada poje, igra kitaro, kaj dobrega speče, se družijo s svojimi tremi brati in prijatelji ter uživa v povezovanju koncertov ali prireditev.

Kaj ti je pred štirimi leti narekovalo izbiro idrijske gimnazije?

Odločitev ni bila lahka, kolebala sem med gimnazijo Vič in gimnazijo v Idriji. Na dan vpisa še nisem vedela, katero naj izberem. Na koncu sem se odločila za GJV. Velika prednost idrijske gimnazije je bila zame ravno

njena majhnost. Če bi izbirala še enkrat, odločitve ne bi spremenila, saj je na šoli počutje res odlično.

Od kod tvoje zanimanje za naravoslovje?

Že od nekdaj me je zanimalo, kako stvari delujejo in iz česa so sestavljene. V osnovni šoli sem imela zelo rada matematiko, ko smo dobili še kemijo in fiziko, sem vedela, da je to nekaj zame. Zasluge za to ima prav gotovo moj ata, ki je tudi sam naravoslovec in nam je že od majhnega znal na zanimiv način približati to področje.

Kakšno je šolanje na idrijski gimnaziji?

Pouk se začne ob 7.50. Če si vozač in zamudiš na prvo uro, ni nobene težave. Profesorji so dostopni in se velikokrat prilagodijo tudi našim željam. Dijaki imajo možnost konzultacij – to so individualne ure s profesorjem, kjer ti snov razloži še enkrat. Na šoli imamo tudi veliko krožkov, vsako leto dobimo možnost odhoda v tujino preko različnih projektov in mednarodnih izmenjav.

Kakšna je vloga te gimnazije pri tvojem raziskovalnem delu?

Velika. Začelo se je v drugem letniku, ko nam je šola za izbirni predmet ponudila tudi »Projektno delo z osnovami raziskovalnega dela«. Na začetku smo skupaj s profesorico zasnovali in naredili skupno raziskovalno nalogo kot vzorčni primer. Potem je moral vsak narediti svojo raziskovalno nalogo, moja je bila, seveda, iz naravoslovja. Odprla se mi je možnost, da bi jo naredila pod mentorstvom Inštituta Jozefa Štefana, ki sem jo takoj sprejela. Na Inštitutu sem mesec dni delala med počitnicami, v tretjem letniku pa sem vsak petek od novembra do februarja manjkala v šoli, da sem lahko opravila vse potrebne eksperimente in meritve na Inštitutu. V šoli so mi dodelili status raziskovalca. Po zaključenem delu v laboratoriju je sledilo pisanje raziskovalne naloge. Pri tem so mi bili na voljo za pomoč mentorji na Inštitutu in moja profesorica kemije.

Kaj je bilo tisto najpomembnejše, kar ti je prineslo Krkino nagrado in srebrno priznanje na srečanju mladih raziskovalcev Slovenje?

Tema naše raziskovalne naloge z naslovom »Superhidrofobne sol-gel prevleke za tkanino, steklo, papir in aluminij« so bile superhidrofobne prevleke. Superhidrofobnost je pojav, pri katerem kapljica vode na površini zavzame obliko kroglice. To pomeni, da se kapljica površine ne oprime, zato se pri nagibu materiala z nje odkotali. Namen naše raziskovalne naloge je bil sintetizirati superhidrofobne prevleke, ki po nanosu povečajo hidrofobnost površine.

Mlada sogovornica in obetavna znanstvenica bodočim dijakom sporoča, naj bodo radovedni, iskreni in naj uživajo življenje.

Metka Bogataj, Foto: osebni arhiv K. K.

ZAMAŠKI ZA NEŽO

Neža je bila rojena prezgodaj, 29. 12. 2017, v 28. tednu z urgentnim carskim rezom. Družina prihaja iz Središča ob Dravi. Vse od rojstva so se vrstili zapleti, šok za šokom za celotno družino. Imela je zastoj srca, amnorejo, krvavitev v možganih in pljučih, sepso... Vendar je kljub vsemu ostala borka in dokazala, da želi živeti. Žal pa je zaradi vseh zapletov postala delni invalid. Prizadete ima noge, roke in hrbtenjačo. Diagnosticirano ima cerebralno paralizo. Ker potrebuje terapije in pripomočke, ki bi ji pomagali pri gibanju, in jih zavarovalnica žal ne krije, so se v podjetju DM odločili zbirati zamaške in ji tako pomagati do boljše in lepše prihodnosti.

Zamaške zbiramo v poslovalnici DM v Logatcu, Cesta talcev 14, in na recepciji Upravnega centra Logatec, Tržaška 50a, akcija pa bo potekala vsaj štiri mesece.

MAJHNA GESTA ZA PRAVO BORKO.

ZAMAŠEK ZA NEŽO

● ● ● ●

Neža, ki se je rodila v 28. tednu, ima diagnosticirano cerebralno paralizo in potrebuje terapije ter pripomočke, ki ji bodo pomagali pri gibanju.

VEČ LAHKO PREBERETE NA:
WWW.FACEBOOK.COM/ZAMASEKZANEZO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
DIREKTORAT ZA DRUŽINO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

MEDGENERACIJSKI CENTER HIŠA SADEŽI DRUŽBE LOGATEC- AKTIVNOSTI V APRILU

Redne vsakotedenske aktivnosti

Ponedeljek, 9.00: Plesi v krogu pod vodstvom Darje Bažec (meditativni in dinamični plesi v krogu, namenjeni ohranjanju razgibanosti telesa, mentalne čilosti in premagovanju občutka osamljenosti)

Ponedeljek, 18.00: Druženje ob kvački (vabljeni novi člani)

Torek, 8.00: Začnimo dan z jogo (obvezne prijave)

Torek, 12.00: Slovenščina za starše (namenjena staršem šolskih in predšolskih otrok, ki se v vsakdanjem življenju srečujejo s težavami pri izražanju v slovenskem jeziku)

Sreda, 12.00: Slovenščina za starše

Ponedeljek, torek, sreda, četrtek in petek (po 13. uri): Individualna učna pomoč za osnovnošolce in srednješolce iz socialno ogroženih družin (matematika, fizika, slovenščina, angleščina, učna pomoč za nižje razrede) – potrebna predhodna prijava

Petek, 9.00 oziroma po dogovoru: Individualna računalniška pomoč za starejše – potrebne predhodne prijave

Petek, 12. in 26. april, 15.00: Pogovorna skupina za odrasle

Novosti v aprilu

Sreda, 3. april, 17.00: Delavnica šivanja modnih dodatkov za lase pod vodstvom Alenke Fink

Sobota, 6. april, 10.00: Nogomet za spremembe – inkluzivni nogometni turnir v izpostavi azilnega doma, Blekova vas 60

Petek, 19. april, 15.00: Delavnica peke domačih vafeljev

Vse aktivnosti so brezplačne, prostovoljni prispevki so dobrodošli. Prijave so potrebne tam, kjer je posebej navedeno. Za več informacij in prijave na aktivnosti, kjer je to potrebno, se obrnite na: 070 892 903 ali hisa-logatec@filantropija.org.

Zahvala družine Petrovčič gasilcem

V soboto, 23. 2. 2019, je pri nas na žagi zagorelo ostrežje silosa. Le izredno hitri intervenciji gasilcev se lahko zahvalimo za omejitve požara. V pičlih sedmih minutah so prispeli prvi gasilci, domači fantje iz Petkovca, takoj za njimi pa še PGD Rovte, PGD Dolenji Logatec, PGD Gornji Logatec in hkrati z njimi PGD Vrh Svetih Treh Kraljev. Iskrena hvala za vašo požrtvovalnost, nesebičnost, strokovno usposobljenost in zavedanje, kaj pomeni požar na žagi. Brez vaše pomoči bi bilo stanje mnogo slabše. Ni besed, s katerimi bi izrazili hvaležnost vsakemu gasilcu in gasilki, ki so se odzvali. Hvala tudi vsem tistim sosedom in prijateljem, ki ste nam ponudili osebno in drugo pomoč, ker vam je bilo mar.

Iskrena hvala.

*Petrovčič Janez, Venka, Sabina,
Tine, Janez ml., Mateja in Matic*

ZAHVALA

Tiho teče našega življenja reka,
tihu teče solza lepega spomina,
umre srce, a ostane bolečina
v srcu dragega in večnega spomina.

Alojzij Bradeško
(14. 6. 1955 – 12. 2. 2019)

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za vso pomoč in podporo v težkih trenutkih. Zahvala gre zdravnicama ZD Logatec dr. Ani Kermavnar Marinšek in dr. Katarini Turk, osebju UKC Ljubljana, g. Gorazdu in Mihi Bošnjaku iz Komunalnega podjetja Logatec za prijaznost in pomoč pri organizaciji pogreba. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga s spoštovanjem, sočutjem, svečami in cvetjem pospremili na njegovo zadnjo pot.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tebi v hvaležnost in slovo
naj bele golobice poletijo,
odnese žalost naj bridko
svetal in drag spomin pusti.

FRANČIŠKA PULKO, roj. MALOVRH
(03. 10. 1928 - 09. 3. 2019)

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, tople besede, objeme, podarjeno cvetje in sveče. Se enkrat hvala vsem, ki ste mamu pospremili na njeni zadnji poti.

sin Gregor

IN MEMORIAM

BOJANOVIM

V začetku adventa – v dobršem preddverju božičnih praznikov – se je zganila zemeljska končnost moža, pokončnega moža, Na večer po pogrebu pokojnega Bojana Rupnika se je pri nas doma oglasila znanka s svojim fantom. Omenila sta, da se nameravata preseliti iz Ljubljane v Logatec. Takoj sem rekel: »Glej, Logatec bo zaradi tebe lepši«. V mislih nisem imel le njene lepote, temveč njeno naravo. Po njenem odhodu sem razmišljanje prenesel na Bojana. Vprašal sem se, koliko in zaradi česa je bil Logatec zaradi njega lepši. Četudi z Bojanom nisva bila pogosto skupaj, pa zlahka rečem, da sva bila prijatelja. Tako v očetovi, še veliko več pa v moji hiši, je Bojan inštaliral, popravil, posodobil. Njegova odlika ni bila le to, temveč požrtvovalnost in predanost za rešitev posamičnih težav ali problemov. Vse s končnim, njemu lastnim nasmehom. V nedeljo po njegovem odhodu v večnost sem pri sv. maši poslušal branje blagrov - Jezusov govor na gori. Nehote se mi je ob poslušanju vsebine odslilkavalo življenje in delo pokojnega Bojana. Naj strnem: blagor mu, ker ni bil preračunljiv, veljaven in napuhnjjen; blagor mu, ker je bil širokega duha, radodaren, ustrežljiv, dobrotljiv; narava takih pa je posedovanje božjega kraljestva, kajne? Bojanovo vprašanje preden je odšel, ko je opravil kakšno delo, je bilo: »Simon, a je v redu?« Ti pred odhodom pa: »No, pa fajn bod'« In vedno je bilo tako, tako tudi kakih deset dni pred smrtjo, ko sem ga obiskal v bolnišnici.

Ko sem na zgoraj omenjeno nedeljo obiskal njegovo mamico Marico, sem točno vedel, od kod Bojanov nasmeh, dobrosrčnost in dobrohotnost. Nikoli ga nisem slišal klevetati čez koga, četudi je v življenju prestajal težke čase. Hčerka Nina je ob slovesu v nagovoru med drugim omenila: »hvala, ker si mi dal življenje ... hvala, ker si mi rekel, rad te imam ... pa Matevža pozdravi«. Tako je! Sam pa pritrujem k zadnji misli: kako bi Stvarnik pozabil na to, kar je ustvaril. Tudi na Bojana ne. Sam ga bo pozdravil z besedami: pridi, vredni služabnik, kajti ljudje so bili v težavah in si jim pomagal... ;vse z naravo, ki jo omenjam preko celotnega zapisa.

Mnogo zadovoljnih in hvaležnih nas je, ki smo ga poznali, zato naj mu bo Stvarnik dober plačnik. Naj s svojimi počiva v miru, večna luč naj jim sveti.

Simon Istenič Logatec, 12. marca 2019

ZAHVALA

MARINKA VAVKEN
(1948–2019)

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Logatec, zlasti dr. Špeli Albreht in g. Ladu Korenču za prijaznost pri lajšanju njene bolezni. Prav tako se zahvaljujemo patronažni službi in osebju Doma starejših Logatec za nego in oskrbo.

Zahvaljujemo se Krajevni organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Logatec za poslovilne besede, Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo Logatec in Društvu upokojencev Logatec.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, se od nje poslovili, darovali cvetje in sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

Spomin je kot pesem,
ki v srcu odzvanja,
Spomin je kot cvet, ki
nenehno poganja,
Spomin je svetloba, ki dušo obliva,
Spomin je ljubezen, ki
v srcu prebiva.
(neznan)

Prehitro nas je po težki bolezni zapustil predragi oče, brat, sin, prijatelj, sovaščan

BOJAN RUPNIK

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem neposredno in posredno udeleženi, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam na različne načine pomagali olajšati situacijo. Hvala vam za vsak stisk roke in tolažilne besede. Na dan pogreba smo namesto cvetja in rož zbirali prostovoljne prispevke za PGD Dolenji Logatec. Z veseljem sporočam, da smo zbrali 629,12€. Gasilsko društvo bo denar namenilo za nakup nove opreme – komplet orodja za odpiranje po nesreči zaklenjenih vozil ter torbo za prvo pomoč. Vsem, ki ste darovali, se iz srca zahvaljujemo. Ati, vedno boš v mojem srcu. Hvala ti. Pogrešam te. Rada te imam.

Nina Rupnik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega

VOJKA RUPNIKA iz Kalc

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in stanovalcem Kalc in Logatec za podarjeno cvetje in sveče. Hvala govorcema za tople besede, g. Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogrebnega obreda in cvetličarni ge. Angele Menart za cvetlično ureditev. Posebna zahvala dr. Ani Kermavnar Marinšek, patronažni službi ZD Logatec, Infekcijskemu in negovalnemu oddelku Bolnišnice Petra Držaja v Ljubljani za medicinsko oskrbo in človeški odnos. Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Fužine v Ljubljani za vso nego in skrb. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljujoča žena Marija in vsi njegovi

IZBIRA TOPLOTNE ČRPALKE V PETIH KORAKIH

Ogrevalna sezona se bliža koncu. Marsikdo v tem času že razmišlja o pripravi ogrevalnega sistema za naslednjo zimo. Očistiti bo treba dimnik, nabaviti drva, pelete, kurilno olje ali utekočinjen naftni plin in po potrebi servisirati kurilno napravo. Kaj pa, če bi jesensko ogrevanje pričeli kar s pritiskom na gumb svoje nove najsodobnejše toplotne črpalke?

Zakaj toplotna črpalka?

Za prehod na ogrevanje s toplotno črpalco imamo številne tehtne razloge. Zaradi razmeroma visokih cen fosilnih energentov je ogrevanje s toplotno črpalco dva- do trikrat **cenejše** kot s kurilnim oljem ali utekočinjenim naftnim plinom. Je **najudobnejši način ogrevanja**, saj je temperatura v prostoru zelo stalna, s samo napravo pa ni prav nobenega dela. Odločitev je še toliko lažja, če je naša dosedanja kurilna naprava dotrajana in jo je treba zamenjati, ker ob tem dobimo tudi zajetno subvencijo Eko Sklada, za toplotno črpalco tipa zrak-voda kar 2.500 €. Tako **prihranimo že v prvem letu**, saj je skupni strošek elektrike in vračanja kredita

za toplotno črpalco bistveno nižji kot pa strošek nabave kurilnega olja. Pa še **čistejši zrak** bomo dihali.

Več o izbiri toplotne črpalke

Zavedate se, da ta korak preprosto morate narediti, a niste povsem prepričani, katero toplotno črpalco bi izbrali? V aprilu podjetje Termaks pripravlja brezplačen izobraževalni seminar na temo **Izbira toplotne črpalke v 5 korakih**. Predstavili vam bodo ponudbo vseh najboljših toplotnih črpalk na slovenskem tržišču in kaj vse moramo upoštevati pri izbiri. Ogleдали si boste, katere toplotne črpalke so najprimernejše za nove objekte z dobro toplotno izolacijo in talnim ogrevanjem in predvsem, katere so najprimernejše za starejše objekte z radiatorskim ogrevanjem. Seminar bo v Logatcu, predaval bo Robert Žibrik. Udeležba na seminarju je brezplačna, obvezna pa je prijava na GSM 041/ 692 410 do ponedeljka, 15. 4. 2019. O lokaciji in terminu predavanja boste prijavljeni obveščeni, ko bo znano število prijav. Vabljeni!

Besedilo in foto: Robert Žitnik

2019 5. LOGALAJT festival GRAJSKI PARK LOGATEC

VELIKO ODPRTJE

SOBOTA, 20. april
od 21.00 dalje

DNEVI GRAJSKIH DOBROT

vsak dan v maju in juniju
nova izbrana dobrot 1 = 2

PEČEMO & DIMIMO NA ŽARU

SOBOTA, 18. maj
od 11.00 do 19.00

GRAJSKA PRAVLJICA

SOBOTA, 18. maj
od 21.00 dalje

Nostalgijska v "grajcu" z Djem

ŠPORTNI PROGRAMI

www.dlannadlan.com

11. AKTIVEN DAN Z DLAN NA DLAN

SOBOTA, 1. junij
od 10.00 do 21.00

Zabava za vso družino

GRAJSKA NOČ

SOBOTA, 8. junij
od 21.00 dalje

NOGOMETNI TURNIR 3:3 ZA MLADE in

ČLANSKI TURNIR V ODBOJKI NA MIVKI (M)

SOBOTA, 15. junij
od 10.00 dalje

WWW.GRAJSKI-PARK.SI
*Festival sofinancira Občina Logatec

Grajski park Vitez, Tržaška c. 91a
Kavarna - Bar - Pizza - Burger - Kamp

GRAJSKI PARK
VITEZ